

การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

สารนิพนธ์
ของ
นิตยา วิจารณ์ันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2551

การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

บทคัดย่อ
ของ
นิตยา วิจารณ์ันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2551

นิตยา วิจารณ์ันท์. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนด้วยแบบเรียน เรื่องการทำบุญ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน ศึกษาเอกสาร และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณี การทำบุญ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชนไทย แบบเรียนเรื่องการทำบุญประกอบด้วย บทเรียนเรื่องการทำบุญ 6 บท ได้แก่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน ทำบุญเลี้ยงพระ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญทอดกฐิน ทำบุญทอดผ้าป่า หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบเรียนไปทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน

ผลการวิจัย พบว่า ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่มีประสิทธิภาพ 84.70 / 84.80 และผู้เรียนด้วยแบบเรียนดังกล่าวมีความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

TEXTBOOK CONSTRUCTION ON MERIT-MAKING FOR FOREIGN LEARNERS

AN ABSTRACT

BY

NITTAYA VIGARANAN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

October 2008

Nittataya Vigaranan (2008). *Textbook Construction on Merit-Making for Foreign learners*.

Master's Project. MA (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok. Graduate School. Srinakarinwirot University. Advisor : Jintana Putameta.

The aim of the research was to construct a textbook teaching Thai cultural aspects regarding merit-making for learners of Thai as a foreign language. The textbook was made to meet its quality requirements. Moreover, the learners were measured for their progress after they had used the textbook. In the first regard, before the making of the book, documents and research related to the subject matter regarding culture of merit-making, a way of Buddhist Thai life, were studied. The book content included six chapters: giving food to monks, sangathan---a type of giving alms to monks, giving a meal to monks, releasing birds and fish and finally the ceremonies *kathin* and *papha*, in which robes are presented to monks. Upon completion, the textbook was experimented with 10 learners to see its effectiveness. The results showed that the textbook was effective at the level of 84.70/84.80. The difference of the learners' knowledge before and after using the textbook was at the level of 01

การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ
สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

สารนิพนธ์
ของ
นิตยา วิจารณ์ันท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
ของ นิตยา วิจารณ์ันท์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่ ... เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณประการ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์ และความกรุณาจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธิเมตตะ อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาตั้งแต่เริ่มงานวิจัยจนงานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี และผู้วิจัย ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ให้ความรู้ ในการดำเนินการวิจัย และกรุณาเสียสละเวลาทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ขณะที่อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัยเดินทางไปราชการต่างประเทศในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร และอาจารย์ รุ่งฤดี แผลงศร ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ บันทึกข้อมูล ทำให้โครงงานวิจัยสมบูรณ์ และผู้วิจัยสามารถ ดำเนินการส่งโครงงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ อาจารย์ พัทธยา จิตต์เมตตะ รองศาสตราจารย์อัศรา บุญทิพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุณานนท์ และ พระราชเวที (สุรพล ชิตญาโณ) ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ เสียสละเวลาตรวจสอบการร่างแบบเรียน และชี้แนะข้อบกพร่อง ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดและได้แก้ไขปรับปรุงให้เป็นแบบเรียนที่มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านสถิติและช่วย ตรวจแก้ไขพร้อมให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร ที่ให้คำชี้แนะในการทำสารนิพนธ์และอนุเคราะห์ เอกสารตำราในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ คุณเสาวภา นิสมโกมล เจ้าของโรงเรียนสอนภาษาและศิลปะการประกอบอาหาร ไทยเสาวภา ที่ให้ผู้วิจัยทดลองกลุ่มย่อย

ขอขอบคุณผู้เรียนชาวต่างประเทศทุกคนที่เป็นผู้เรียนในการทดลองกลุ่มย่อย เพื่อปรับปรุง แก้ไขแบบเรียน และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียน

ท้ายที่สุดผู้วิจัยกราบขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ทุกท่าน และขอบคุณ ครอบครัวที่รักยิ่ง ที่ให้ชีวิต ให้ความรู้ และมีความสุข ทำให้มีกำลังใจ กำลังใจ กำลังสติปัญญา ในการศึกษาและมีชีวิตที่มีคุณภาพ

นิตยา วิจารณ์ันท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	17
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
การประเมินประสิทธิภาพแบบเรียน แบบทดสอบและแผนการสอน	18
การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียน	19
การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล	21
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	34
ภาคผนวก.....	39
ภาคผนวก ก.....	40
ภาคผนวก ข.....	44
ภาคผนวก ค.....	50
ภาคผนวก ง.....	83
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	101

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ระยะเวลาในการทดลอง.....	20
2	คะแนนทดสอบก่อนเรียน คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน และคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน.....	21
3	แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท ของแบบเรียนเรื่องการทำบุญบทเรียนที่ 1-6.....	25
4	แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แบบเรียนเรื่องการทำบุญทั้ง 6 บท.....	26
5	แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$).....	27
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนน ทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จากการเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญทั้ง 6 บท.....	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเริ่มขยายบทบาทและความสำคัญมากยิ่งขึ้นชาวต่างประเทศจำนวนมากสนใจเรียนภาษาไทยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ความจำเป็นในการใช้ภาษาสื่อสารระหว่างคนต่างชนชาติเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การประกอบธุรกิจ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนการดำรงชีวิตในประเทศไทยอย่างมีความสุข ทำให้ชาวต่างประเทศที่ต้องติดต่อสื่อสารกับคนไทยเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยของประเทศที่ตนเข้ามาอยู่อาศัย ชาวต่างประเทศเหล่านี้จึงสนใจเรียนภาษาไทยอย่างจริงจังและเป็นทางการมากขึ้น ภาษาไทยจึงมีบทบาทเปลี่ยนไป ดังที่สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2549:3) กล่าวไว้ว่า

แต่เดิมภาษาไทยมีฐานะเป็นภาษาประจำชาติ เป็นภาษาราชการ มีหน้าที่และบทบาทในการสื่อสารกันระหว่างชนในชาติ มาวันนี้ฐานะและบทบาทของภาษาไทยเปลี่ยนไป มีชาวต่างประเทศสนใจเรียนภาษาไทยกันอย่างจริงจังและเป็นทางการมากขึ้น ผู้สนใจเรียนภาษาไทยไม่ได้จำกัดแต่ชาวตะวันตก มีชาวตะวันออกและประเทศเพื่อนบ้านของไทยจำนวนไม่น้อย ต่างสนใจเรียนภาษาไทยกันมากขึ้นเรื่อยๆ

การเรียนการสอนภาษาไทยในต่างประเทศ มีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งในต่างประเทศเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทย และไทยศึกษาเพิ่มมากขึ้น เช่น อเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย และทวีปเอเชีย รวมประมาณ 114 สถาบัน ทั้งนี้ไม่รวมศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ (ศรีวิไล พลมณี. 2545:15)

สำหรับภูมิภาคเอเชีย มีการสอนภาษาไทยในประเทศจีนอย่างจริงจังมานานกว่า 61 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2489 ที่มหาวิทยาลัยตะวันออกนานกิง ทำให้การสอนภาษาไทยได้ขยายออกไปสู่ประเทศเกาหลี เวียดนาม ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น (ปรียา หิรัญประดิษฐ์ . 2547: 3)

การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศในประเทศไทย มีการเรียนการสอนทั้งสถาบันของรัฐ และเอกชน มหาวิทยาลัยของไทยต่างตื่นตัวเปิดสอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศกัน

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2530 เช่น สถาบันภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดสอนภาษาไทยให้

ชาวต่างประเทศเมื่อ ปี พ.ศ.2533 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศูนย์ไทยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เปิดสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองเมื่อปี พ.ศ.2534 ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยหลายแห่งเปิดสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นต้น

สถาบันของเอกชนที่เปิดสอนภาษาไทยให้ชาวต่างประเทศมีหลายสถาบัน เช่น โรงเรียนนิสา (Nisa Thai Language School) ซึ่งเปิดสอนมานานกว่า 30 ปีแล้ว โรงเรียนภาษาไทยสุวรรณ (Suwan Thai Language School) โรงเรียนสมิทธิ์ (Smit Language School) เป็นต้น

การที่ชาวต่างประเทศได้เรียนรู้ภาษาไทยจากสถาบันต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยไปพร้อมกับการเรียนภาษาไทย เพราะภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม จึงกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ภาษาต่างชาติดังกล่าวเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไปด้วยกัน ภาษาจึงเป็นเสมือนสะพานเชื่อมให้ชนต่างชาติดังวัฒนธรรมมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพราะวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง วัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์ต่อภาษาอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (เตือนตา ไม้จันทน์. 2529: 8) การเรียนรู้วัฒนธรรมจึงเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิต การดำเนินชีวิต ของชนต่างวัฒนธรรมเป็นการเข้าถึงความคิด ความรู้สึก ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังที่ เสฐียรโกเศศ (2516 : 5) กล่าวว่า “วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิต หรือการดำเนินแห่งชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่งซึ่งอยู่ร่วมกันที่อยู่ในที่หนึ่งหรือประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ”

การที่ภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาวัฒนธรรมนั้น เพราะภาษาคือเครื่องหมายแสดงวัฒนธรรมของชาติ คำว่าวัฒนธรรมจึงหมายถึง วิถีทาง ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มชนที่มีเชื้อชาติ ศาสนา และภูมิหลังอื่น ๆ ร่วมกัน ภาษาจึงสะท้อนให้เห็นชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ทักษะคติ ความคิด ค่านิยม และอุปนิสัยของคนในชาติ การศึกษาภาษาของชนชาติใดก็ตามจึงเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย ผู้เรียนภาษาไทยจึงควรมีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมไทย

ดังนั้นการเรียนภาษาและเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจึงมีความสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีชีวิต ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อของเจ้าของภาษา ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ลดความขัดแย้ง ยอมรับความแตกต่างของกันและกันทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ (ภัทรพร หิรัญภัทร์. 2548: 82)

กล่าวได้ว่าชาวต่างประเทศที่เรียนรู้ภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย นอกจากทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารภาษาไทยแล้ว ยังทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อวัฒนธรรมของไทย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษา เข้าใจวิถีชีวิตของคนไทย ในหลักสูตรการเรียนการสอนจึงควรมีการสอนความรู้

ทางวัฒนธรรมแก่ผู้เรียนด้วย เพราะวัฒนธรรมแสดงถึงความรู้สึกนึกคิด คติ ความเชื่อ วิถีชีวิต ความประพฤติทั้งลักษณะท่าทางด้วยวาจา และภาษาท่าทาง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและยอมรับวัฒนธรรมของภาษาที่ตนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการดำรงชีวิตในสังคมของเจ้าของภาษาและเกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างชนต่างชาติต่างภาษา

เนื่องจากความต้องการเรียนภาษาไทยของชาวต่างประเทศมีมากขึ้น สาเหตุจากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนผู้สอนหรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอน กลวิธีสอน การจัดการเรียนการสอน บทเรียน ตำรา หลักสูตร การวัดและการประเมินผล โดยเฉพาะตำราเรียนได้มีการพัฒนาขึ้นมาหลากหลาย แต่มีใช้จำกัดเฉพาะสถาบันไม่แพร่หลายทั่วไป ตำราที่มีน้อยคือ ตำราสอนภาษาไทยระดับกลางและระดับสูง เนื่องจากแต่ละสถาบันกำหนดเรื่องที่ยื่นแตกต่างกันไป (สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ .2549 :11)

ชาวต่างประเทศเมื่อเรียนผ่านระดับต้นแล้วส่วนใหญ่มุ่งมีความสนใจเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างจริงจัง (สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ . 2549 :166) จึงสนับสนุนคำกล่าวของนักการศึกษาที่กล่าวถึง แบบเรียนว่า ควรมีเนื้อหาทางวัฒนธรรมดังที่ โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado) อ้างใน อัมพร พงษ์ธา (2518 : 15) กล่าวว่า “แบบเรียนยังต้องมีเนื้อหาทางวัฒนธรรม เพราะ ความเข้าใจ วัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษามีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา และเรียนภาษาได้ดีขึ้น” ผู้เรียนควรเรียนวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย เพราะการเรียนรู้วัฒนธรรมทำให้เข้าใจถึงวิถีชีวิต แนวคิด ความรู้สึกนึกคิด คติความเชื่อ ความประพฤติปฏิบัติที่ถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศในสถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง นอกจากมีหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยแล้ว ยังได้เปิดสอนวัฒนธรรมไทยด้วย เมื่อผู้วิจัยได้มีโอกาสสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างประเทศ และได้สอบถามความเห็นความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยของชาวต่างประเทศ ทำให้ทราบว่าชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มุ่งมีความสนใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา พิธีกรรม ความคิดความเชื่อของคนไทย และวิถีชีวิตคนไทย เพื่อให้เข้าใจคนไทยได้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการ ทำบุญ เพื่อเป็นแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยที่มีคุณภาพสำหรับชาวต่างประเทศที่สนใจ และเพื่อใช้ในการเรียนการสอน อีกทั้งส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ทศนคติ ความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต ลักษณะบุคลิกภาพ และอุปนิสัยของคนไทย สะท้อนความเป็นพุทธศาสนิกชน เช่นชาวต่างประเทศมักพูดว่า “คนไทยส่วนมากใจดี” “คนไทยยิ้มแย้มแจ่มใส” “ครอบครัวคนไทยอบอุ่น” เหตุผลที่ทำให้คนไทยแสดงบุคลิกภาพ และอุปนิสัยออกมาเช่นนี้ เพราะคนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาที่มีความเชื่อเรื่องการ ทำบุญ เชื่อว่าการทำบุญทำให้จิตใจผ่องใส การให้ทานทำให้มีความสุข ตามที่พระพุทธเจ้า

ตรัสไว้ว่า บุญ แปลว่า ความสุข ทำบุญแล้วทำให้เกิดความสุข บุญคือสิ่งที่เกิดขึ้นในใจ ทำให้จิตใจสะอาด ปราศจากความเศร้าหมองขุ่นมัว ลดละกิเลสลงได้ (ประยูร ดิษฐานพวงศ์. 2549 : 21-22)

แบบเรียนเรื่องการทำบุญที่ผู้วิจัยเรียบเรียงเนื้อหาขึ้นมีวัตถุประสงค์ให้เป็นความรู้เกี่ยวกับการทำบุญ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏให้เห็นอย่างเนื่องนิตยในงานประเพณี เทศกาลต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเข้าใจประเพณี วิถีชีวิต ความเชื่อ ของคนไทยที่ประพฤติปฏิบัติสืบต่อเนื่องกันมา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบเรียน เรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และทดลองใช้แบบเรียนเพื่อปรับปรุงให้เป็นแบบเรียนที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยเรื่องการทำบุญ

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเสริมสร้างพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน อีกทั้งเป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียนการสอน วัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศ ทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจเรื่องการทำบุญของพุทธศาสนิกชนไทย อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดี เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยอย่างถูกต้อง

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเขตเขตการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสามารถอ่านภาษาไทยได้
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชาวเกาหลีและชาวเวียดนามที่มาศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต และปริญญาโท จำนวน 10 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชาวเกาหลีจำนวน 7 คน เป็นนักศึกษานหญิงจำนวน 6 คน นักศึกษาชายจำนวน 1 คน และ เป็นนักศึกษาชาวเวียดนามจำนวน 3 คน เป็นนักศึกษานหญิงจำนวน 2 คน นักศึกษาชายจำนวน 1 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ใช้เวลาทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน รวม 8 วัน วันที่ 1 ใช้เวลา 45 นาที วันที่ 2-7 ใช้เวลาวันละ 2 ชั่วโมง วันที่ 8 ใช้เวลา 30 นาที

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาวัฒนธรรมการทำบุญจากเอกสารและตำราต่างๆ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์และประมวลเนื้อหา เพื่อสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญจำนวน 6 บทดังต่อไปนี้

บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร

บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน

บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ

บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา

บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน

บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า

เหตุผลที่ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาแบบเรียน 6 บทข้างต้นสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ เนื่องจากการทำบุญที่เป็นเนื้อหาทั้ง 6 บทข้างต้น เป็นวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏให้เห็นอยู่เนื่องนิตย์ในงานประเพณีเทศกาลต่างๆ เป็นการทำบุญประจำปี ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเข้าใจประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยที่ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา

แบบเรียนที่เรียบเรียงขึ้นแต่ละบทประกอบด้วย

1. เนื้อเรื่องการทำบุญ
2. คำศัพท์สำคัญ
3. รูปภาพ
4. แบบทดสอบ
5. เฉลยแบบทดสอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อสอนวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับการทำบุญ หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการทำบุญรวม 6 บท ได้แก่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน ทำบุญเลี้ยงพระ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญทอดกฐิน และทำบุญทอดผ้าป่า

2. การทำบุญ คือการทำความดีตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยการ ทำบุญตักบาตร การทำบุญถวายสังฆทาน การทำบุญเลี้ยงพระ การทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา การทำบุญทอดกฐิน และการทำบุญทอดผ้าป่า

3. ผู้เรียนชาวต่างประเทศ คือ ชาวเกาหลีและชาวเวียดนามทั้งเพศหญิงและเพศชายที่เรียนภาษาไทยในประเทศไทย และสามารถอ่านภาษาไทยได้

4. ประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ หมายถึงผลการเรียนจากแบบเรียนเรื่องการทำบุญเป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพแบบเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ระบบของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญครบทั้ง 6 บท โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความก้าวหน้าของผู้เรียนในการทำความเข้าใจความหมายคำศัพท์ มีความรู้และความเข้าใจในการอ่านเนื้อหาเรื่องการทำบุญ ซึ่งวัดได้จากคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ
3. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. สร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ ประกอบด้วยการทำบุญ 6 บท ดังนี้
 - 4.1 ทำบุญตักบาตร
 - 4.2 ทำบุญถวายสังฆทาน
 - 4.3 ทำบุญเลี้ยงพระ
 - 4.4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
 - 4.5 ทำบุญทอดกฐิน
 - 4.6 ทำบุญทอดผ้าป่า
5. สร้างแบบทดสอบ และสร้างแผนการสอน เรื่องการทำบุญ

6. ประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยดำเนินการดังนี้

6.1 นำเสนอแบบเรียนเรื่องการทำบุญ แบบทดสอบ แผนการสอน ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

6.2 นำแบบเรียนเรื่องการทำบุญ แบบทดสอบ ไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อย จำนวน 1 คน และจำนวน 3 คน เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

7. ดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน

8. ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละและ t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน

9. วิเคราะห์ข้อมูล

9.1 ศึกษาประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ 80/80

9.2 ศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนการเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

10. เสนอผลรายงานการวิจัย สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์สร้างแบบเรียน เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จึงได้ศึกษาเอกสารการสร้างแบบเรียน เพื่อเป็นกรอบแนวคิดนำมาประยุกต์ใช้สร้างแบบเรียนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 ความหมายและความสำคัญของแบบเรียน

สุณีย์ อุตศาสตร์ (2526 : บทนำ) ได้กล่าวว่า แต่เดิมเคยเรียกหนังสือ “แบบเรียน” ต่อมาได้กำหนดให้เรียกใหม่ว่า “หนังสือเรียน” หมายถึงหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นเล่ม เป็นแผ่น หรือ เป็นชุด หนังสือเรียนอาจจะเรียกต่าง ๆ กันเช่น แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสืออ่าน หนังสืออ่านประกอบ ดังนั้น “แบบเรียน” หรือ “หนังสือเรียน” มีความหมายเดียวกัน แบบเรียนหรือหนังสือเรียนเป็นสื่อการสอนที่มีความสำคัญมากต่อผู้เรียนและผู้สอน กล่าวได้ว่าแบบเรียนเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะแบบเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน เนื้อหาในแบบเรียนต้องมีความหมาย ชี้ให้เห็นแนวทางการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม แนะนำแหล่งความรู้แก่ผู้เรียนและผู้สอน

ชอร์ หลุยส์ (Shore, Louis.1960 : 54) กล่าวถึงแบบเรียนว่า เป็นเครื่องมือที่ครูและนักเรียนใช้สื่อความหมายซึ่งกันและกัน แบบเรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันได้เรียนรู้เรื่องเดียวกัน ทำให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆในทางเดียวกัน

กู๊ด คาร์เตอร์ วิคเตอร์ (Good, Carter Vuctor. 1973 : 605) ได้ให้ความหมายของแบบเรียนไว้สรุปว่า หนังสือเรียนเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ มีการจัดเนื้อหาอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้เฉพาะในการเรียนการสอนระดับใดระดับหนึ่ง และเป็นข้อมูลสำคัญในการเรียนการสอน

จินตนา ไบกาซูยี (2520 : 20-23) ได้ให้ความหมายของหนังสือเรียนสรุปได้ว่า หนังสือเรียนคือหนังสือที่รวบรวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อเรื่องตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องครบถ้วน โดยมีจุดมุ่งหมายใช้ในการเรียนการสอน จึงมีลักษณะการเขียนหนังสือเรียนเป็นพิเศษ เช่นเขียนเป็นรายวิชาสำหรับเรียนในระดับชั้นต่างๆ มีความยากง่ายตามวัยของผู้เรียน มีลักษณะการเรียบเรียงเชิงวิชาการ ให้ข้อเท็จจริง เมื่อจบบทเรียนแต่ละบทท้ายเล่มมักจะมีกิจกรรมเสนอแนะการเรียนการสอน

ธวัช ปุณโณทก (2526 : 3) กล่าวถึงแบบเรียนว่า แบบเรียนคือหนังสือที่มีเนื้อหา ความรู้ หลักการ และวิธีการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้น ใช้ในการเรียนการสอนระดับชั้นใดชั้นหนึ่ง แบบเรียนจึงหมายถึงหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนในโรงเรียนทุกสาขาวิชา

หทัย ต้นหยง (2527 : 29-35) กล่าวถึงแบบเรียนหรือหนังสือเรียนสรุปได้ว่า หนังสือเรียนเป็นสื่อประเภทสิ่งพิมพ์(Printing Materials)ที่ดีที่สุดที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยมีลักษณะเป็นวัสดุการอ่าน (Reading Materials) ซึ่งสร้างขึ้นอย่างมีระบบ นอกจากนั้นแบบเรียนมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน เพราะช่วยให้ครูเข้าใจขอบเขตของเนื้อหา ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ได้ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่คาดหวัง ด้านประโยชน์ต่อผู้เรียน แบบเรียนช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา แบบฝึกหัด คำถามข้อเสนอนแนะในแบบเรียนช่วยเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

พัฒน์ น้อยแสงศรี (2527 : 2) กล่าวถึงแบบเรียนว่าเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นอย่างมีระบบ หมายถึง โครงสร้างรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยรูปเล่ม มีชื่อตำรา คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่องที่แบ่งออกเป็นบทตอน อย่างมีสัดส่วน มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีข้อสรุปและเอกสารอ้างอิงครบถ้วน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนข้างต้น สามารถกล่าวสรุปได้ว่า หนังสือเรียนหรือแบบเรียนคือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยมีการจัดเนื้อหาอย่างมีระบบ มีวัตถุประสงค์ใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น เป็นแหล่งความรู้แก่ผู้เรียนและผู้สอน แบบเรียนเป็นสื่อการสอนที่มีความจำเป็นและความสำคัญต่อการเรียนการสอน และมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน

1.1.2 การสร้างแบบเรียน

แบบเรียนมีความสำคัญเพราะเป็นแหล่งความรู้ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในขอบเขตเนื้อหา เพื่อให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นการสร้างแบบเรียนจึงมีความสำคัญโดยต้องอาศัยทฤษฎีต่างๆ เพื่อสร้างแบบเรียนให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

หทัย ตันหยง (2527 : 40-47) กล่าวสรุปได้ว่า หนังสือเรียนมีลักษณะเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ ในการสร้างหนังสือเรียนจึงต้องคำนึงถึงทฤษฎีถ่ายทอดความรู้ เพราะการถ่ายทอดความรู้มีความสำคัญทำให้เกิดพัฒนาการแก่ผู้เรียน ดังนั้นจึงอาศัยแนวคิดจากทฤษฎีถ่ายทอดความรู้ในการสร้างแบบเรียนได้ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีการฝึกสมอง (Mental Discipline) นักการศึกษาสมัยโบราณเช่น Plato และนักการศึกษาสมัยต่อมาเชื่อว่า การฝึกสมองให้ผู้เรียนจดจำ ฝึกคิดหาเหตุผลทำให้ผู้เรียนเฉลียวฉลาด เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในแบบเรียนจึงต้องมี แบบฝึกหัด คำถาม คำตอบ บทสรุป ให้ผู้เรียนฝึกฝน

ทฤษฎีเชื่อมต่อสถานการณ์ตอบสนอง (Connectionism) ผู้นำแนวคิดนี้คือ Edward L. Thorndike เชื่อว่าการทำงานของสมองมนุษย์ประกอบด้วยสถานการณ์เดิมเชื่อมต่อกับสถานการณ์สิ่งเร้า และการตอบสนองที่ได้รับมาใหม่ การสร้างหนังสือเรียนที่มีสีสัน มีภาพตื่นตาตื่นใจ การตั้งปัญหาให้คิด เร้าใจให้เกิดการตอบสนอง จะก่อให้เกิดการเรียนรู้

ทฤษฎีเสริมแรง (Operant Conditioning) ผู้นำในแนวคิดนี้คือ Burrush F. Skinner เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกริยาสะท้อนหลังจากเกิดกระบวนการของสิ่งเร้าและการตอบสนอง ดังนั้นหนังสือเรียนที่มีเนื้อหาที่เร้าใจ กิจกรรมที่สนุกสนานจึงเป็นการเสริมแรงแบบอุปนัย คือได้รับความพอใจ หรือเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้

สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2549 : 111-135) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศ และการสร้างแบบเรียนสำหรับชาวต่างประเทศ สรุปได้ว่า การสร้างแบบเรียนสำหรับชาวต่างประเทศ ผู้สร้างแบบเรียนควรคำนึงถึง ภูมิหลังของผู้เรียน จำนวนผู้เรียน ระยะเวลาในการเรียน หลักสูตร สื่อการสอน กลวิธีสอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมไทย แบบเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมสำหรับชาวต่างประเทศ ต้องมีบทเรียนที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ น่าสนใจ จำง่าย สนุก สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน มีความยาวเหมาะสม มีคำศัพท์ไม่มากเกินไป จำง่าย ศัพท์ใหม่ไม่ควรเกินคาบละ 10 คำ มีแบบฝึกหัดมาก รูปประโยคสั้น มีความหมาย สามารถนำมาใช้ในห้องเรียนได้ทันที ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการฟัง การพูดได้ เริ่มต้นบทเรียนควรเริ่มด้วยการเรียนรู้โครงสร้างสั้นๆและง่ายก่อนนำไปสู่โครงสร้างที่ยาวและ

ซับซ้อน และควรเริ่มต้นจากการฟัง การฝึกพูด ให้ผู้เรียนฟังให้ดี และออกเสียงให้ชัดเจน ต่อจากนั้น เริ่มต้นด้วยการเขียน การเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็ว และเข้าใจภาษาไทยได้ง่ายขึ้น บทเรียนที่ดีควรให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกิจกรรมหลากหลายที่ผู้เรียนสนใจ

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2544 : 129) กล่าวว่า การมีกิจกรรมที่น่าสนใจเป็นแนวทางหนึ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ซึ่งนับเป็นความสำเร็จในการสร้างแบบเรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2537 : 88-89) กล่าวสรุปว่า อิทธิพลทางด้านภาษามีปัญหาและมีความยากลำบากต่อผู้เรียนในเรื่องระดับระบบเสียง ระดับไวยากรณ์ ระดับความหมาย และความแตกต่างทางวัฒนธรรม แบบเรียนควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนใจสร้างแรงจูงใจในการเรียน

จากการศึกษาเอกสารการสร้างแบบเรียนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสร้างแบบเรียนที่ทำให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนจะต้องอาศัยแนวคิดทางทฤษฎีถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ ทฤษฎีการฝึกสมอง ทฤษฎีเชื่อมต่อกับสถานการณ์ตอบสนอง และทฤษฎีเสริมแรง นอกจากนี้ จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของความรู้ ธรรมชาติของผู้เรียน และธรรมชาติของการเรียนรู้ เพื่อสร้างแบบเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นอกจากนั้นการสร้างแบบเรียนการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ต้องนำเสนอสิ่งที่น่าสนใจ มีระบบ แยกความยากง่ายเป็นบทๆ นำเสนอเนื้อหาที่ง่าย ๆ ก่อนนำไปสู่ความซับซ้อน เช่น ประโยคง่าย ๆ สามารถใช้ฝึกหัดในห้องเรียนได้ทันที ควรมีศัพท์ใหม่คาบละไม่เกิน 10 คำ ควรฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการ ฟัง พูด ให้ชัดเจนก่อน จึงนำไปสู่ทักษะการอ่าน เขียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาทางจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน

อัมพร พงษ์ธา (2518 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ โดยวิเคราะห์แบบเรียนชุด AUA Language Center Thai course สรุปผลได้ว่า แบบเรียนมีการเรียงลำดับเป็นคำศัพท์ไวยากรณ์ และเสียงตามลำดับ มีการฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับชาวต่างประเทศ เช่น พยัญชนะเสียงหยุด อโฆษะ ธนิต และ สิลิต ในแบบเรียนมีการฝึกออกเสียงสระ และระดับเสียงสูงต่ำมากเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนสื่อสารได้ มีการสอนภาษาไทยในระดับภาษาพูดระหว่างคนคุ้นเคย โดยสอนสำหรับการพูดมากกว่าการเขียน นอกจากนั้นแบบเรียนมีการสอนคำศัพท์เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในประเทศไทยมาก แต่มีเนื้อหาวัฒนธรรมในแบบเรียนน้อยมาก ไม่สามารถให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมไทยได้

ฮานู ลิ (2520 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการสร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเกาหลีในสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนการเขียน 1 ชุด มี 5 บทเรียน แล้วนำไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน ประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะการทดลองและทดสอบ เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหาประชากรที่เป็นชาวเกาหลีและมีความรู้ทางภาษาไทยระดับเดียวกับนักศึกษาในประเทศเกาหลีที่เรียนภาษาไทยเป็นวิชาเอกมาทำการทดลอง และทดสอบ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนที่สร้างขึ้นในประเทศไทยได้ แล้วนำคำประเมินผลและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบเรียน ให้ดีขึ้น ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าแบบเรียนการเขียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีคุณภาพพอที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาเกาหลีในสถาบันอุดมศึกษา

หทัย ดันหยง (2532 : 214) ได้วิจัย เรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน ระหว่างการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการใช้หนังสือตามปกติ

ยุทธศิลป์ แยมเจริญ (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่องการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 60 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้คือหนังสืออ่านเพิ่มเติม วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 3 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้อ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพา ชุ่มสนิท (2540 : 97) ได้วิจัย เรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า จากการหาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม นักเรียนมีคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ 80/80 ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้

นิภา ลาหิรัญ (2546 : 64) ได้วิจัย เรื่องการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุด ราชนิที่รักเพื่อเป็นสื่อการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชนิ โดยดำเนินการสร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ตามหลักการและขั้นตอน การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ หทัย ดันหยง และทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากนักเรียนโรงเรียนราชนิ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุด ราชนิที่รัก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือมีประสิทธิภาพ 84.30/80.65

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน นอกจากนั้นแบบเรียนที่สร้างขึ้นที่ได้รับการประเมินผล ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขสามารถนำไปใช้สอนผู้เรียนชาวต่างประเทศได้ และแบบเรียนที่มีการวิจัยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยพบว่ามีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ นำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ

ประภาศรี สีหอำไพ (2538 : 3-4) กล่าวว่าวัฒนธรรม (Culture) เป็นศัพท์บัญญัติที่พลตรี พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ทรงบัญญัติศัพท์จากภาษาอังกฤษสำหรับใช้ในภาคภาษาไทยจนเป็นที่นิยมแพร่หลาย ตามความหมายของคำศัพท์ วัฒนธรรม หมายถึง ภูมิธรรมแห่งความเจริญงอกงาม ได้แก่มรดกสังคม ซึ่งเป็นสมบัติส่วนรวม มีทั้งที่เป็นวัตถุ ความรู้ ความเชื่อถือ ศิลปะหรือศีลธรรม นิตยธรรม ประเพณีและอุปนิสัยเป็นสมบัติที่ตกทอดมาจากชีวิตของประชาชนตามลำดับชั่วอายุคน วัฒนธรรมของแต่ละชาติย่อมมีลักษณะเฉพาะของตน

พัฒน์ น้อยแสงศรี (2520 : 34) กล่าวว่าพอสรุปได้ว่า วัฒนธรรมตามความหมายของคนทั่วไปซึ่งเป็นความหมายอย่างแคบคือ ศิลปะ วรรณคดี ดนตรี และขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ควรรักษาไว้ ส่วนความหมายอย่างกว้างตามที่นักมานุษยวิทยาใช้คือ วิธีการดำเนินชีวิตของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ การหาเลี้ยงชีพ กฎหมาย การปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ สภาพเศรษฐกิจ ระบบสังคม

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2542 : 9) กล่าวว่าวัฒนธรรมเป็นแนวทางการดำรงชีวิต ระเบียบประเพณี ขนบธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ค่านิยม และพฤติกรรมโดยส่วนรวมที่สังคมยอมรับและถือปฏิบัติกันมา อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามสภาพที่เกิดขึ้น และกาลเวลา ซึ่งยูเนสโกให้ความหมายวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมคือ วิถีชีวิต

ไทเลอร์ เอ็ดเวิร์ด (Tyler, Edward 1871 : 1) เป็นนักมานุษยวิทยาที่มีชื่อเสียงกล่าวว่า “วัฒนธรรมนั้นรวมถึงความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสามารถด้านต่างๆและนิสัยของผู้ที่อยู่ในสังคมนั้น อันเป็นลักษณะเฉพาะของสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นลักษณะในการดำรงชีวิตประจำวัน”

ฟิโนคคิโอ (Finocchiaro.1973 : 58-89) ให้ความหมายวัฒนธรรมว่า “เป็นคำที่เป็นศูนย์รวม ความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม ประเพณีและอื่นๆที่สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดแจ้งและบางครั้งแฝงมาในจิตใจ แต่ปฏิบัติต่อกันมานานนับปี”

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2545 :143) กล่าวว่าประเพณีเป็นมรดกตกทอด ที่คนรุ่นก่อนสร้างขึ้น สังคมยอมรับ ถ่ายทอดกันมา จนกลายเป็นความประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นพิมพ์เดียวกันในวิถีชีวิตของคนกลุ่มหนึ่งๆ

พระยาอนุนามราชชน (2515 : 111) กล่าวถึงประเพณีซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของวัฒนธรรมทางจิตใจ และได้ให้ความหมายวัฒนธรรมทางจิตใจว่า “หมายถึงสิ่งที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญงอกงาม ได้แก่ การศึกษาหาความรู้ เป็นการบำรุงความคิดทางปัญญา ศาสนา จรรยา ศิลปะ กฎหมาย และระเบียบประเพณี” แสดงให้เห็นว่ากลุ่มชนใดมีจิตใจดี มีความคิดความเชื่อ และความศรัทธาในศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของมนุษย์

นิตยา บุญสิงห์ (2546 : 26) กล่าวถึงวัฒนธรรมทางจิตใจว่า เป็นหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ละเว้นความชั่ว ประพฤติความดี ชำระจิตใจให้สะอาด และหลักกรรมคุ้มครองโลกคือความละอายต่อบาปหรือความชั่ว

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2545 : 65) กล่าวพอสรุปว่า สิ่งที่ทำให้สังคมมีความสุขสงบ คือการที่คนในสังคมมีจิตใจดี ดังนั้น ความเชื่อในการทำความดี จึงมีความเชื่อในศาสนาเป็นพื้นฐานสำคัญ และมีอิทธิพลต่อชนชาติที่นับถือและเชื่อในศาสนา ศาสนาช่วยหล่อหลอมให้เกิดวัฒนธรรมดีงาม ศาสนามีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของชาวไทยมาก ทั้งวัฒนธรรมทางคตินิยม เนติธรรม วัตรธรรม และสหรธรรม ครอบคลุมคติความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี

พระมหาสินสมุทร พลจันทร์ (2544 : 1-2) กล่าวว่าสังคมไทยมีลักษณะเป็นสังคมชาวพุทธ คนไทยมีหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนายึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จนทำให้อุปนิสัยคนไทยมีคุณลักษณะพิเศษบางอย่างแตกต่างจากชนชาติอื่น เช่น ชอบทำบุญให้ทาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักเสรีภาพ และรักความสงบ รู้จักเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีเมตตากรุณา และโอบอ้อมอารีต่อทุกชาติทุกภาษามีไมตรีต่อคนแปลกหน้าและคนต่างชาติ พระพุทธศาสนาจึงเป็นรากฐานของศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมทางจิตใจของคนไทยตลอดมา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายคำว่า บุญดังนี้ (อ้างในนงเยาว์ ชาญณรงค์. 2545 : 311) “บุญ แปลว่า เครื่องชำระส้นดาน ความดี กุศล ความสุข” บุญคือการทำในสิ่งที่ดี ทำแล้วได้รับผลบุญ จิตใจเป็นสุข ผ่อนคลาย อบอุนใจ อิ่มเอิบในบุญ

ในคัมภีร์ปรมัตถทีปนี อรรถกถาอิตติวุตตะกะ (พระธรรมปิฎก. 2541 : 169) อ้างในพระมหาสินสมุทร พลจันทร์ (2544 : 19) ได้ให้ความหมายของคำว่า บุญ ไว้ว่า บุญ หมายถึงผลบุญ ผลกุศลของ

การทำความดี หมายถึงประพฤติสุจริต หมายถึงภพที่เกิด หมายถึงกุศลเจตนา หมายถึงกุศลธรรมในภูมิสาม

นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2545 : 310) กล่าวว่าคนไทยมีความเชื่อหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ชอบทำบุญให้ทาน เพราะชาวพุทธมีความเชื่อที่สืบทอด และฝังแน่นในสายเลือดของชาวพุทธ คือความเชื่อเรื่องบุญ-บาป จากความเชื่อในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาทำให้คนไทยประพฤติปฏิบัติจนสืบทอดเป็นประเพณีการทำบุญ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางจิตใจที่คนไทยมีความเชื่อเรื่อง บุญและบาป เป็นความเชื่อที่มีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของศาสนา ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

พวงผกา ประเสริฐศิลป์ (2541 : 86-98) กล่าวว่าการดำรงชีวิตของคนไทยมีการส่งเสริมเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต เพื่อให้เกิดความสุขทางใจ ดังนั้นเมื่อมีโอกาสจึงทำบุญสร้างกุศลให้ตนเองในวันสำคัญ ในโอกาสที่แตกต่างกัน เช่น ทำบุญวันเกิด ทำบุญวันขึ้นปีใหม่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา เช่น ทำบุญทอดกฐิน ทำบุญทอดผ้าป่า

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วัฒนธรรม และประเพณีคือวิถีการดำเนินชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะกลุ่มของคนในสังคมใดสังคมหนึ่งที่ประพฤติปฏิบัติติดต่อกันมานาน จนเป็นมรดกตกทอด เป็นความรู้ ความเชื่อ ศิลธรรม ศิลปะ กฎหมาย ระเบียบสังคมที่ถือปฏิบัติในสังคมนั้นๆจนกลายเป็นประเพณีสืบทอดกันมา การทำบุญ คือการทำความดี เพื่อให้เกิดกุศลดีแก่การดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นความเชื่อของคนไทยในพระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ที่สืบทอดและฝังแน่นในสายเลือดมานาน และทำให้เกิดความสุขสงบในสังคม มีการประพฤติปฏิบัติกลายเป็นประเพณีการทำบุญซึ่งเป็นประเพณีอันดีงามตกทอดจนถึงปัจจุบัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ

เพ็ญฉวี รักขวลี (2514 : 42) ได้วิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและความชอบเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาลในพระนครธนบุรี จำนวน 225 คน ในปีการศึกษา 2513 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความชอบเรียนภาษาอังกฤษ 1 ชุด และสอบถามความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษ 1 ชุด ผลการวิจัยซึ่งเป็นการวิจัยแบบสำรวจพบว่า ความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและความชอบเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างไปสัมพันธ์กัน แต่ส่วนใหญ่ชอบเรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษปานกลาง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชอบและเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ปรียา อุนรัตน์ (2515 : 43) ได้วิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเบื้องต้นตามหลักสูตรปริญญาตรี จำนวน 200 คน ในปีการศึกษา 2514 โดยสรุปผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ทั้งแบบสอบอ่าน (reading passage) ที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมแทรกอยู่มาก และแบบสอบอ่านที่ไม่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมแทรกอยู่มาก

สุพรรณิกา วัฒนบุญย์ (2523 : 58) ได้วิจัย ทดลองเปรียบเทียบการสอนแบบเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับการสอนภาษาอังกฤษตามประมวลการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านบางใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 58 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษให้คำนึงถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมในการสอนภาษาอังกฤษ

ศิริพร สิริวัฒน์ (2526 :151) ได้วิจัย เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อในทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จังหวัดอุบลราชธานี โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียน 2 โรงเรียน จำนวน 333 คน วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความเชื่อของนักเรียนแบ่งตามเพศชายเพศหญิงและระดับชั้น ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคร่งครัดการรักษาศีล 5 ในชีวิตประจำวันมากนักโดยเฉพาะคือข้อ 1 และข้อ 4 แต่เทศกาลสำคัญทางศาสนา นักเรียนส่วนมากทำบุญตักบาตร และบริจาคสิ่งของอยู่เสมอ การสวดมนต์ไหว้พระนั้นนักเรียนหญิงจะให้ความสนใจมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ การอ่าน การฟัง การสนทนาธรรมน้อยมาก ความรู้ส่วนใหญ่ได้จากโรงเรียน นักเรียนมีความเชื่อในพระพุทธศาสนาในระดับปานกลาง นักเรียนชายหญิงมีความเชื่อในพระพุทธศาสนาโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนระดับชั้น ม.4 ม.5 และ ม.6 มีความเชื่อในพระพุทธศาสนาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กัน การเข้าใจวัฒนธรรมทำให้การเรียนรู้ภาษาดีขึ้น การเรียนการสอนภาษาจึงต้องคำนึงถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรม สำหรับความสนใจและความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชายและหญิงอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างแบบเรียน และนำแบบเรียนไปทดลองใช้ ซึ่งแบบเรียนนี้เป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอนวัฒนธรรมไทยเรื่องการทำบุญ อันเป็นวิถีชีวิตไทยที่ชาวต่างประเทศได้พบเห็นบ่อยครั้งในประเทศไทย ในการสร้างแบบเรียนนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การประเมินประสิทธิภาพแบบเรียน
4. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของแบบเรียน
5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยและสามารถอ่านภาษาไทยได้

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นชาวต่างประเทศเรียนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จำนวน 10 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชาวเกาหลีจำนวน 7 คน เป็นนักศึกษาชาย 2 คน นักศึกษาหญิง 5 คน และนักศึกษาชาวเวียดนามจำนวน 3 คน เป็นนักศึกษาชาย 1 คน นักศึกษาหญิง 2 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยดำเนินการดังนี้

- 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบเรียน แบบทดสอบ แผนการสอน วัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ
- 2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของแบบเรียน

3. การประเมินประสิทธิภาพแบบเรียน แบบทดสอบ และแผนการสอน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนดังนี้

3.1 ประเมินโดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำแบบเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแผนการสอน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษา รูปแบบ แบบทดสอบ แผนการสอน และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ผลการตรวจสอบแบบเรียนของผู้เชี่ยวชาญ สรุปประเด็นสำคัญของการแก้ไขและปรับปรุงดังนี้

1. เปลี่ยนตัวอักษรเป็นตัวกลมธรรมดาเพื่อง่ายต่อการอ่าน
2. ตัดกิจกรรมในแบบเรียนออก
3. เพิ่มคำอ่านเป็นภาษาไทยเฉพาะคำศัพท์ที่อ่านยาก และอธิบายความหมายคำศัพท์เป็นภาษาไทย ใช้สัญลักษณ์ตามระบบเสียงของ ศาสตราจารย์กาญจนา นาคนกุล และแก้ไขคำอธิบายภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
4. เปลี่ยนรูปภาพปล่อยเต่าทะเลเป็นเต่านา
5. ปรับปรุงภาษาให้ง่ายต่อความเข้าใจสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
6. ปรับปรุงวรรคตอนให้ถูกต้อง
7. แก้ไขการลำดับคำตอบในแบบทดสอบให้เรียงลำดับจากข้อความสั้นไปข้อความยาว
8. แก้ไขคำถามที่ไม่ชัดเจนในแบบทดสอบให้ชัดเจนขึ้น
9. เพิ่มคำนำและบรรณานุกรมในแบบเรียน
10. ปรับปรุงแผนการสอนให้ถูกต้อง

3.2 ประเมินโดยการทดลองกับกลุ่มย่อย

หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้คำแนะนำแล้ว ผู้วิจัยรวบรวมข้อคิดเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่างๆ นำไปปรับปรุง โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำมาทดลองกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงแบบเรียนต่อไป ซึ่งการทดลองใช้มี 3 ครั้งคือ

ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจสอบข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้แบบเรียน โดยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 คน ลองใช้แบบเรียน และทำแบบทดสอบ แล้วผู้วิจัยสังเกต ซักถามความเห็นเกี่ยวกับแบบเรียน และแบบทดสอบเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุง

จากผลการทดลองกับผู้เรียนจำนวน 1 คน ได้พบข้อบกพร่องของแบบเรียนและแบบทดสอบ โดยการสัมภาษณ์ พอสรุปดังนี้

1. ย่อหน้าแบ่งไม่ชัดเจน ทำให้ข้อความแน่นไป ควรจัดให้มีช่องว่างระหว่างย่อหน้า
2. คำตอบบางข้อมีคำตอบถูกที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ตัดสินใจยาก
3. คำถามบางคำถามถามยากเกินไป ควรปรับให้ง่ายขึ้น

หลังจากการทดลองหาคุณภาพของแบบเรียนครั้งที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบเรียน และแบบทดสอบเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบแนวโน้มของประสิทธิภาพแบบเรียน โดยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกันในการอ่าน คือ อ่อน ปานกลาง และเก่ง ลองใช้แบบเรียนและทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยสังเกต ชักถามความเห็นเกี่ยวกับแบบเรียน และแบบทดสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำไปปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

จากผลการทดลองกับผู้เรียนจำนวน 3 คน ได้พบข้อบกพร่องของแบบเรียนและแบบทดสอบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อความในบทอ่านบางตอนยาก ควรปรับภาษาให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย
2. แบบทดสอบที่ถามเกี่ยวกับคำศัพท์ ควรขยายความคำตอบให้มากขึ้น

หลังจากทดลองหาคุณภาพแบบเรียนครั้งที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบเรียน และแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ครั้งที่ 3 นำแบบเรียนที่ปรับปรุงแล้วครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างชาวต่างประเทศ จำนวน 10 คน เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่องการทำบุญตามเกณฑ์ 80/80

4. ดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เรียนชาวต่างประเทศจำนวน 10 คน โดยกำหนดเวลาทดลอง 2 สัปดาห์ๆ ละ 4 วัน รวม 8 วัน ดังมีรายละเอียดการทดลองดังนี้

ตาราง 1 ระยะเวลาในการทดลอง

สัปดาห์ที่	วันที่	รายการ	เวลา
1	1	ปฐมนิเทศและทำแบบทดสอบก่อนเรียน	45 นาที
	2	สอนตามแผนการสอน บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
	3	สอนตามแผนการสอน บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
	4	สอนตามแผนการสอน บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
2	1	สอนตามแผนการสอน บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
	2	สอนตามแผนการสอน บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
	3	สอนตามแผนการสอน บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน	2 ชั่วโมง
	4	ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เรื่องการทำบุญ รวมทั้ง 6 บท	30 นาที

เมื่อทดลองเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้คือ

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
จำแนกเป็นรายบุคคล

ผู้เรียน คนที่	ก่อน เรียน	หลัง เรียน	ระหว่างเรียน					
	คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6
			คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
			เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม
	25	25	15	15	15	15	15	15
1	10	17	10	11	11	10	10	11
2	8	18	14	12	14	11	12	12
3	10	20	11	10	12	10	13	9
4	9	24	11	12	13	9	13	9
5	8	25	13	12	13	13	15	12
6	13	25	15	14	14	15	15	15
7	3	17	14	11	10	11	14	11
8	10	17	15	10	13	13	13	12
9	13	24	15	15	15	14	15	15
10	13	25	15	15	15	15	15	15

5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนจากแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ
อังคณา สายยศ. 2531 : 59)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2530 : 495-496)

สูตรที่ 1

$$E1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

สูตรที่ 2

$$E2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
	E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบรวมหน่วยคิดเป็นร้อยละ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนทุกบท
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายบทเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนทุกบท

5.3 สถิติศึกษาผลก้าวหน้าของผู้เรียนในการทดลองก่อนและหลังเรียนด้วยแบบเรียนการทำบุญทั้ง 6 บท โดยใช้ t-test สำหรับ Dependent Sample (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 248)

สูตร

$$t = \frac{\sum d}{\sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n - 1}}}$$

เมื่อ d คือ ค่าความแตกต่างของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนและก่อนเรียน
 n คือ จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum d^2$ คือ ผลรวมของ d แต่ละตัว ยกกำลังสอง
 $(\sum d)^2$ คือ การเอาผลรวมของ d มายกกำลังสอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ศึกษาประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ค่าร้อยละ

6.2 ศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง และ คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญทั้ง 6 บท โดยใช้ t-test สำหรับ Dependent Sample

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ได้นำแบบเรียนเรื่องการทำบุญที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามตารางที่ 2 แล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาศึกษา เพื่อหาประสิทธิภาพ ของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้เกณฑ์ 80/80 และศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลองและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญทั้ง 6 บท โดยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้เรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของแบบเรียนครบทั้ง 6 บท
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นแบบทดสอบในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายบท
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนครบทั้ง 6 บท
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนน ที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง (E2)

3. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)

4. ศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียน ที่เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาประสิทธิภาพแบบเรียนเรื่องการทำบุญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 3 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ บทเรียนที่ 1-6

	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6
คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม
	15	15	15	15	15	15
1	10	11	11	10	10	11
2	14	12	14	11	12	12
3	11	10	12	10	13	9
4	11	12	13	9	13	9
5	13	12	13	13	15	12
6	15	14	14	15	15	15
7	14	11	10	11	14	11
8	15	10	13	13	13	12
9	15	15	15	14	15	15
10	15	15	15	15	15	15
Σx	133	122	130	121	135	121
$\bar{X}$	13.30	12.20	13.00	12.10	13.50	12.10
E1	88.70	81.40	86.70	80.70	90.00	80.70

จากตาราง 3 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนของแบบเรียน เรื่องการทำบุญแต่ละบท คิดเป็นร้อยละ 80.70 -90.00 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับต่อไปนี้

บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 88.70
บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 81.40
บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 86.70
บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80.70
บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 90.00
บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80.70

ประสิทธิภาพข้างต้นแสดงว่าบทเรียนแต่ละบทรวม 6 บท ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ทั้ง 6 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง ($E2$)

ตาราง 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียน เรื่องการทำบุญ ทั้ง 6 บท

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคะแนนเต็ม 25
1	17
2	18
3	20
4	24
5	25
6	25
7	17
8	17
9	24
10	25
ΣF	212
$\bar{X}$	21.20
E2	84.80

จากตาราง 4 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญทั้ง 6 บท คิดเป็นร้อยละ 84.80 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลังที่กำหนดไว้ ($E2=80$)

แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนเรื่องการทำบุญมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยมากขึ้น และได้พัฒนาทักษะการอ่านรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ วงศ์พท์เกี่ยวกับการทำบุญให้แก่ผู้เรียน

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ ($E1/E2 = 80/80$)

ตาราง 5 แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	ทำบุญตักบาตร	88.70	
2	ทำบุญถวายสังฆทาน	81.40	
3	ทำบุญเลี้ยงพระ	86.70	
4	ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา	80.70	
5	ทำบุญทอดกฐิน	90.00	
6	ทำบุญทอดผ้าป่า	80.70	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	84.70	84.80

จากตาราง 5 ผู้วิจัยพบว่าแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้ง 6 บท มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยมีประสิทธิภาพค่าเฉลี่ยทั้ง 6 บทเรียนคือ $E1 = 84.70$ และ ประสิทธิภาพคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท คือ $E2 = 84.80$

ประสิทธิภาพข้างต้น แสดงว่า แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้

4. ศึกษาผลความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจากการเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญ 6 บท

ชื่อแบบเรียน	คนที่	คะแนนทดสอบ		ความก้าวหน้าของ
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง
		คะแนนเต็ม 25	คะแนนเต็ม 25	6 บท
การทำบุญ	1	10	17	7
	2	8	18	10
	3	10	20	10
	4	9	24	15
	5	8	25	17
	6	13	25	12
	7	3	17	14
	8	10	17	7
	9	13	24	11
	10	13	25	12
	รวม	97	212	115
	ค่าเฉลี่ย	9.70	21.20	11.50
	t		11.22**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนที่ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนการเรียนมีค่าเฉลี่ยเป็น 9.70 และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บทมีค่าเฉลี่ยเป็น 21.20 ซึ่งมีความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเป็น 11.50 เมื่อทดสอบทางสถิติแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนการทดลอง และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เรียนมีความก้าวหน้าสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ข้างต้นแสดงว่า การใช้แบบเรียนเรื่องการทำบุญในการเรียนการสอน สามารถเพิ่มความรู้อะไรเรื่องวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน และสามารถเพิ่มพูนความรู้วงค์พท์แก่ผู้เรียนมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และการทำบุญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อสอนวัฒนธรรมไทย โดยมีเนื้อหาการทำบุญ 6 บท ได้แก่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน ทำบุญเลี้ยงพระ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญทอดกฐิน ทำบุญทอดผ้าป่า เมื่อได้แบบเรียน แบบทดสอบ และแผนการสอนแล้ว ผู้วิจัยนำเสนอแบบเรียนต่อ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินประสิทธิภาพแบบเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และให้คำแนะนำ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำแบบเรียนที่ได้รับการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองสอนกับกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบเรียนเรื่องการทำบุญที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด และศึกษาความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญแล้ว ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวต่อไปในการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านของผู้เรียน อีกทั้งเป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทำให้ชาวต่างประเทศเข้าใจเรื่องการทำบุญของพุทธศาสนิกชนไทย อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนไทยอย่างถูกต้อง แล้วนำแบบเรียนเรื่องการทำบุญมาทำการทดลองตามกระบวนการในการหาประสิทธิภาพแบบเรียน เรื่องการทำบุญ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์นั้นปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมเรื่องการทำบุญ สำหรับชาวต่างประเทศ 6 บทดังนี้

บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร

บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน

บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ

บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา

บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน

บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า

การนำเสนอเนื้อหาแต่ละบทประกอบด้วย ตัวอักษรอธิบายเนื้อหาและภาพประกอบและแบบทดสอบท้ายบทเรียน

2. แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพ 84.70 / 84.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ของบทเรียนทั้ง 6 บทอยู่ระหว่าง 80.70 -90.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพตัวแรก (E1) เฉลี่ยเป็น 84.70 และประสิทธิภาพตัวหลัง (E2) เป็น 84.80

แสดงว่าแบบเรียนการสอนวัฒนธรรม เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพเพียงพอ ที่จะนำไปใช้เป็นแบบเรียนในการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวต่างประเทศได้

3. การเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า การใช้แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ในการเรียนการสอนสามารถเพิ่มความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญ พัฒนาศักยภาพการอ่าน และการขยายวงศัพท์ให้แก่ผู้เรียนมากขึ้นได้

อภิปรายผล

1. ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนแต่ละบท ของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1 = 80$) ดังมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 88.70
บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 81.40
บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 86.70
บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80.70
บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 90.00
บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80.70

ประสิทธิภาพตัวแรกของบทเรียนเฉลี่ยมีค่าประสิทธิภาพเป็น 84.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี และ การทำบุญ ได้รับการประเมินประสิทธิภาพเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนแรก ได้รับการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่สอง ได้นำไปทดลองกับกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการให้เรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ และทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ และรวบรวมข้อบกพร่องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้แบบเรียนมีประสิทธิภาพ แล้วจึงนำไปทำการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ผลปรากฏว่าบทเรียนทุกบทผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกตามที่กำหนดไว้ ($E1=80$)

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าประสิทธิภาพร้อยละของแต่ละบทเรียนมีความแตกต่างกัน บทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 90.00$ คือ บทเรียนที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน ส่วนบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละต่ำที่สุด $E1=80.70$ คือ บทเรียนบทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา และบทเรียนที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า ดังนั้นบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าบทอื่นๆ อาจจะต้องเพิ่มเวลาในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านเนื้อหา เรียนรู้คำศัพท์ให้มีความเข้าใจมากขึ้น แต่ความยากง่ายในแต่ละบทเรียนจะทำให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่าง นั่นคือมีความหลากหลายในแบบเรียน

2. ค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนรวมทั้ง 6 บท และประสิทธิภาพคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนทั้ง 6 บท มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ $E1 = 84.70$ และ $E2 = 84.80$ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ แบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาทางวัฒนธรรมการทำบุญที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศให้ความสนใจ เพราะเป็นวิถีชีวิตไทย แสดงถึงคติความเชื่อ และได้เรียนรู้คำศัพท์ทางวัฒนธรรม นอกจากนั้นบทเรียนแต่ละบทใช้ภาษาง่ายๆ เรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับ แบบเรียนมีภาพสีประกอบในแต่ละย่อหน้าของบทเรียน สอดคล้องกับเนื้อหาที่น่าสนใจ สื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาจากการอ่านมากขึ้น รูปเล่มมีสีสันดึงดูดผู้เรียนให้สนใจ ตื่นตัว เกิดความสนใจ มีการตั้งคำถามให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบเกี่ยวกับภาพที่เห็นในบทเรียน ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ หทัย ดันหยง (2527 : 40-47) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีเชื่อมต่อการรับรู้ของของ เอ็ดเวิร์ด แอล ธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike) เชื่อว่าการทำงานของสมองมนุษย์ประกอบด้วยสถานการณ์เดิมเชื่อมต่อกับสถานการณ์สิ่งเร้า และการตอบสนองกับสถานการณ์ที่ได้มาใหม่ การสร้างหนังสือที่มีสีสัน มีภาพที่น่าสนใจ การตั้งปัญหาให้คิด เฝ้าใจให้เกิดการตอบสนอง จะก่อให้เกิดการเรียนรู้

นอกจากนั้นในแต่ละบทมีเนื้อหาบทอ่านไม่ยาวเกินไป ขนาดตัวอักษรในแต่ละบทเป็นตัวกลม อ่านง่าย และขนาดตัวอักษรโตพอเหมาะกับการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศสอดคล้องกับ คำกล่าวของสมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2549 : 168) ที่กล่าวว่าขนาดตัวอักษรเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างแรงจูงใจ และทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ จึงควรพิมพ์ตัวอักษรโตกว่าปกติเพื่อให้ผู้เรียนอ่านง่าย

3. ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญครบทั้ง 6 บท มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เรียนมีความก้าวหน้าสูงขึ้นก่อนการเรียน แสดงให้เห็นว่าการใช้แบบเรียนเรื่องการทำบุญเป็นแบบเรียนในการเรียนการสอน สามารถเพิ่มความรู้ทางวัฒนธรรมการทำบุญ รวมทั้งพัฒนาทักษะการอ่าน เพิ่มความรู้เชิงศัพท์แก่ผู้เรียนมากขึ้น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อสอนวัฒนธรรมไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และ เมื่อผู้เรียนชาวต่างประเทศเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญครบทุกบทแล้ว ผู้เรียนมีความก้าวหน้าสูงกว่าก่อนเรียน เพราะค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญครบทั้ง 6 บทมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงกล่าวได้ว่าสามารถนำแบบเรียนเรื่องการทำบุญไปใช้ในการเรียนการสอนวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การใช้แบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับชาวต่างประเทศ เพื่อสอนวัฒนธรรมไทย ผู้สอนสามารถกำหนดกิจกรรมได้หลากหลายตามระดับความสามารถของผู้เรียน และสามารถปรับกิจกรรมให้มีการเรียนการสอนทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์และเขียนแผนการสอนให้ไปเป็นตามวัตถุประสงค์

1.2 แบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพื่อสอนวัฒนธรรมไทย ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง เพราะในแบบเรียนมีคำศัพท์ คำอ่านคำศัพท์ที่ใช้สัทอักษรในการถ่ายเสียง มีคำอธิบายความหมาย ในแบบเรียนมีรูปภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องในบทอ่านได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนสามารถทดสอบความเข้าใจจากการทำแบบทดสอบหลังบทเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบความเข้าใจความหมายคำศัพท์และเนื้อหา ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องกับเฉลยแบบทดสอบได้ ซึ่งมีอยู่หลังแบบเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองสร้างแบบเรียนสำหรับชาวต่างประเทศเพื่อสอนวัฒนธรรมในด้านอื่นๆ และควรเป็นวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งชาวต่างประเทศที่มาอยู่ในประเทศไทยให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมเหล่านั้นกับคนไทย ด้านการประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยด้วยความเข้าใจ

2.2 ควรมีการวิจัยพัฒนาแบบเรียนสำหรับชาวต่างประเทศเพื่อสอนวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ ในรูปมัลติมีเดีย ในซีดีรอม (CD-Rom) เพื่อใช้เป็นสื่อในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และเพื่อตอบสนองความต้องการสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา นาคสกุล. (2541). *ระบบเสียงภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2541). *ชุดวิชาประเพณีไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรประถมศึกษาประเภทบุคคลภายนอก สำหรับเยาวชนไทยในต่างประเทศ พุทธศักราช 2530*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- . (2541). *ชุดวิชาประเพณีไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 หลักสูตรประถมศึกษาประเภทบุคคลภายนอก สำหรับเยาวชนไทยในต่างประเทศ พุทธศักราช 2530* กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษม บุญศรี. (เรียบเรียง). (2538). *ประเพณีทำบุญเนื่องในพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: องค์การคำคุณุสสา.
- จินตนา ไบกาชฎี. (ม.ป.ป.). *การเขียนสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2532). *สื่อสารการสอนระดับประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชูลีพร สุสุวรรณ; และ สุชีรากรณ์ บริสุทธิ. (รวบรวม). (2544). *ความรู้รอบตัว ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ
- เตือนตา ไม้งันท์ .(2529). *ความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนหัวข้อวัฒนธรรมในแบบเรียนภาษาอังกฤษ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ภาควิชามัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ ชาญณวงศ์. (2545). *วัฒนธรรมและศาสนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547). *การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ*. วารสารวรรณวิทัศน์. (268-278). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิตยา บุญสิงห์. (2546). *วัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์.
- นิภา ลาหิรัญ. (2546). *การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุด ราชนิที่รัก เพื่อเป็นสื่อการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี*. งานวิจัย ปถ.692 ภาควิชาพันธุ์ระดับสูง. และปถ.693 การวิจัยทางการประถมศึกษา กศ.ม. สาขาการประถมศึกษา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประกาศศรี สีนอำไพ. (2538). *วัฒนธรรมทางภาษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ดิษฐานพงศ์ .พ.ต.อ. (รวบรวม) .(2550). *ทำบุญอย่างไรจึงจะได้บุญ*. กรุงเทพฯ : ศักดิ์ชัยการพิมพ์.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2547). *สถานภาพการเรียนและการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย.รายงานการวิจัย.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.*
- ปรียา อุนรัตน์.(2515). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและสัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาอังกฤษ. ; วิทยานิพนธ์. ค.ม.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- แปลก สนธิรักษ์. (เรียบเรียง). (2515). *พิธีกรรม และ ประเพณี*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์
- พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2541). *พื้นฐานวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พระธรรมปิฎก. (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2541). *พุทธธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระมหาสินสมุทร พลจันทร์. (2544) *ความเชื่อเรื่องบุญ-บาปในพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒน์ น้อยแสงศรี และ ส่องศรี โตประเสริฐ.(2520). *ปัญหาการสอนอ่านภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญฉวี รักขวลี.(2514). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์. ค.ม.(มัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548, มกราคม-มิถุนายน). *การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับวัดกรรมการเรียนการสอน ภาษาที่สอง. ภาษาและวัฒนธรรม 24(1) : 82-91*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยุทศศิลป์ แยมเจริญ. (2535). *การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง การอนุรักษ์ป่าไม้ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การประถมศึกษา)ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพา ชุ่มสนิท. (2540). *การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถม*

- ศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศาสวัต. (2550). ทำบุญอย่างไรให้ได้บุญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อุทยานความรู้.
- ศิริพร สิริวัฒน์. (2526). การศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อในพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนสังคมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- ศรวิไล พลมณี (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุพรรณริกา วัฒนบุญญ์. (2523). การทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษแบบเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับการสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมดา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2549). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: มิ่งเมือง.
- เสฐียรโกเศศ . (2509). วัฒนธรรมเบื้องต้น. พระนคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- เสถียร พันธรั้ง. (2521). ศาสนาโบราณ. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุณีย์ อัดศาสตร์. (2526). ความเป็นมาแบบเรียนภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. วิทยาลัยครูธนบุรี.
- หทัย ต้นหยง . (2527). เอกสารคำสอน นส.425 การเขียนหนังสือแบบเรียน. ภาควิชาไทยเทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตกลาง ประสานมิตร.
- _____. (2532). รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทประยูรวงศ์.
- อนุมานราชธน, พระยา. (2516). วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆของไทย. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.
- _____. (2500). เชื้อชาติ ภาษาและวัฒนธรรมไทย กรุงเทพฯ: ไทยโทรทัศน์.
- อัมพร พงษ์ธา. (2518). การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฮานู ลี.(2520) .การสร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเกาหลี ในสถาบันอุดมศึกษา.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(มัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- Finocchiaro, Mary and Bonomo, Michael. (1973). *The Foreign Language Learner : A Guide For Teachers*. New York : Regents Publishing Company, Inc.,
- Goog, Carter Victor. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mc Graw-Hill book Company. Inc 1973.
- Shores, Louis. (1960). *Instructional Materials and Introduction of Teachers*. New York: The Ronald Press Company.
- Tyler. Edward. (1871). *Primitive Culture Researches*. London: Macmillan & Company Limited.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/4063

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

นมัสการ พระราชเวที (สุรพล ชิตญาโณ)

เนื่องด้วย นางนิตยา วิจารณ์ันท์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การสร้าง
แบบเรียน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตะ
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขออาราธนาพระคุณเจ้า เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจแบบทดสอบ เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ / แผนการสอน เรื่อง การทำบุญ สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างประเทศ และ แบบเรียน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์พระคุณเจ้า ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางนิตยา วิจารณ์ันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-9405-610

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศร 0519.12/4062

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางนิตยา วิจารณ์ันท์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง
“การสร้างแบบเรียน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์ อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา และ อาจารย์เคื่อนใจ เกลิมกิจ
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบทดสอบ เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ / แผนการสอน เรื่อง
การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และ แบบเรียน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางนิตยา วิจารณ์ันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศร 0519.12/4๑๔1

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางนิตยา วิจารณ์ันท์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง
“การสร้างแบบเรียน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุนานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่อง การทำบุญ สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างประเทศ / แผนการสอน เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ และ แบบเรียน
เรื่อง การทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางนิตยา วิจารณ์ันท์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
บัญชีตาราง

บัญชีตาราง

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ จำแนกเป็นรายบุคคล

ตาราง 3 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ บทเรียนที่ 1-6

ตาราง 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ ทั้ง 6 บท

ตาราง 5 แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตาม เกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$)

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจากการเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญ 6 บท

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
จำแนกเป็นรายบุคคล

ผู้เรียน คนที่	ก่อน	หลัง	ระหว่างเรียน					
	เรียน	เรียน						
	คะแนน	คะแนน	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6
			คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม	เต็ม
	25	25	15	15	15	15	15	15
1	10	17	10	11	11	10	10	11
2	8	18	14	12	14	11	12	12
3	10	20	11	10	12	10	13	9
4	9	24	11	12	13	9	13	9
5	8	25	13	12	13	13	15	12
6	13	25	15	14	14	15	15	15
7	3	17	14	11	10	11	14	11
8	10	17	15	10	13	13	13	12
9	13	24	15	15	15	14	15	15
10	13	25	15	15	15	15	15	15

ตาราง 3 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ
บทเรียนที่ 1-6

คนที่	บทที่ 1 คะแนนเต็ม	บทที่ 2 คะแนนเต็ม	บทที่ 3 คะแนนเต็ม	บทที่ 4 คะแนนเต็ม	บทที่ 5 คะแนนเต็ม	บทที่ 6 คะแนนเต็ม
	15	15	15	15	15	15
1	10	11	11	10	10	11
2	14	12	14	11	12	12
3	11	10	12	10	13	9
4	11	12	13	9	13	9
5	13	12	13	13	15	12
6	15	14	14	15	15	15
7	14	11	10	11	14	11
8	15	10	13	13	13	12
9	15	15	15	14	15	15
10	15	15	15	15	15	15
$\sum X$	133	122	130	121	135	121
X	13.30	12.20	13.00	12.10	13.50	12.10
E1	88.70	81.40	86.70	80.70	90.00	80.70

ตาราง 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนแบบเรียนเรื่องการทำบุญ
ทั้ง 6 บท

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนคะแนนเต็ม 25
1	17
2	18
3	20
4	24
5	25
6	25
7	17
8	17
9	24
10	25
ΣF	212
X	21.20
E2	84.80

ตาราง 5 แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ตาม
เกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	ทำบุญตักบาตร	88.70	
2	ทำบุญถวายสังฆทาน	81.40	
3	ทำบุญเลี้ยงพระ	86.70	
4	ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา	80.70	
5	ทำบุญทอดกฐิน	90.00	
6	ทำบุญทอดผ้าป่า	80.70	
รวมเฉลี่ย 6 บท		84.70	84.80

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนน
วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจากการเรียนด้วยแบบเรียนเรื่องการทำบุญ 6 บท

ชื่อแบบเรียน	คนที่	คะแนนทดสอบ		ความก้าวหน้าของ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
		คะแนนเต็ม 25	คะแนนเต็ม 25	
การทำบุญ	1	10	17	7
	2	8	18	10
	3	10	20	10
	4	9	24	15
	5	8	25	17
	6	13	25	12
	7	3	17	14
	8	10	17	7
	9	13	24	11
	10	13	25	12
	รวม	97	212	115
	ค่าเฉลี่ย	9.70	21.20	11.50
	t		11.22**	

ภาคผนวก ค

แผนการสอน

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง ทำบุญตักบาตร

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การทำบุญตักบาตรเป็นประเพณีการทำบุญอย่างหนึ่งของไทย ที่ชาวต่างประเทศมองเห็นคนไทยปฏิบัติเป็นเนืองนิตย์ จนเป็นวิถีชีวิตไทย การทำบุญตักบาตรคือการถวายอาหารแด่พระภิกษุสงฆ์ที่ออกบิณฑบาตเวลาเช้าตรู่ ชาวพุทธอาจจะทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน หรือ บางครั้งบางคราว ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันพระ วันวิสาขบูชา วัน มาฆบูชา เทศกาลต่างๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ วันปีใหม่ และ วันสำคัญในชีวิต เช่น วันครบรอบวันเกิด วันแต่งงาน เป็นต้น ทำบุญตักบาตรนอกจากได้บุญกุศลแล้ว ยังเป็นการทำนุบำรุงศาสนาคือทำให้มีพระภิกษุสงฆ์เผยแผ่พระธรรมคำสอนและยังคงมีพระพุทธศาสนาต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการทำบุญตักบาตรตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถทำบุญตักบาตรหรือร่วมงานทำบุญตักบาตรร่วมกับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตร
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญตักบาตร
- 3) สามารถอธิบายถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญตักบาตร
- 4) สามารถทำบุญตักบาตรและร่วมงานทำบุญตักบาตรร่วมกับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ
- 3.2 บทอ่านการทำบุญตักบาตร
- 3.3 คติความเชื่อเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตร

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญตักบาตรในแบบเรียน และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตร ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตรโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญตักบาตร และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้เรียนช่วยกันพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องการทำบุญตักบาตร
2. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท
3. เฉลยแบบฝึกหัด และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและการตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง ทำบุญถวายสังฆทาน

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การทำบุญถวายสังฆทาน เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของไทย เป็นการทำบุญถวายทานแด่พระสงฆ์โดยไม่เจาะจงว่าจะถวายให้พระสงฆ์รูปใด สิ่งของที่ถวายสังฆทานอาจจะมีอาหาร คาวหวาน ปัจจัยสี่ ตามความศรัทธาของผู้ทำบุญ คนไทยมีความเชื่อว่าการทำบุญถวายสังฆทานจะได้บุญมาก เพราะเป็นการถวายทานแด่พระสงฆ์โดยไม่เจาะจงว่าเป็นรูปใดรูปหนึ่ง และมีความเชื่อว่าผู้ล่งลับจะได้รับบุญกุศลที่ทำด้วย คนไทยทำบุญถวายสังฆทานในโอกาสวันสำคัญของชีวิต เช่น วันครบรอบวันเกิด วันครบรอบวันแต่งงาน หรือในพิธีการทำบุญต่างๆ หลังจากทำบุญถวายสังฆทานแล้วจะกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่งลับ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการทำบุญถวายสังฆทานตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถทำบุญถวายสังฆทาน หรือร่วมทำบุญถวายสังฆทานกับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญถวายสังฆทาน
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญถวายสังฆทาน
- 3) สามารถบอกถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญถวายสังฆทาน
- 4) สามารถทำบุญถวายสังฆทานและร่วมทำบุญสังฆทานกับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ
- 3.2 บทอ่านเรื่องการทำบุญถวายสังฆทาน
- 3.3 คติความเชื่อเกี่ยวกับการถวายสังฆทาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญถวายสังฆทาน และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญถวายสังฆทาน ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญถวายสังฆทานและคติความเชื่อโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญถวายสังฆทาน และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้เรียนช่วยกันพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องทำบุญถวายสังฆทาน
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
3. เฉลยแบบทดสอบ และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและการตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง ทำบุญเลี้ยงพระ

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การทำบุญเลี้ยงพระเป็นการทำบุญทางพระพุทธศาสนาทั้งในงานมงคล และ งานอวมงคล งานมงคลเช่น งานวันเกิด วันแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลอง งานเทศกาลต่างๆ งานอวมงคลได้แก่ งานศพ การทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคลนิมนต์พระจำนวนไม่น้อยกว่า 5 รูป คือ 5, 7 หรือ 9 รูป ไม่นิมนต์เป็นเลขคู่ พระสงฆ์สวดมนต์ตามประเพณี หลังจากนั้นผู้ทำบุญถวายอาหารคาวหวานแด่พระสงฆ์ เมื่อเสร็จพิธีสงฆ์ ผู้ทำบุญและญาติมิตรรับประทานอาหารร่วมกัน ชาวพุทธมีความเชื่อว่าการทำบุญเลี้ยงพระ ทำให้เกิดความเจริญแก่จิตใจ เกิดความสุขความเจริญ มีกำลังใจดี และ เกิดความสุขแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการทำบุญเลี้ยงพระตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถร่วมในงานทำบุญเลี้ยงพระร่วมกับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและบอกความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญเลี้ยงพระ
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญเลี้ยงพระ
- 3) สามารถอธิบายถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญเลี้ยงพระ
- 4) สามารถร่วมทำบุญเลี้ยงพระร่วมกับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ

3.2 เนื้อหาการทำบุญเลี้ยงพระ

3.3 คติความเชื่อการทำบุญเลี้ยงพระ

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญเลี้ยงพระ และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญเลี้ยงพระ ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญเลี้ยงพระโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญเลี้ยงพระ และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องการทำบุญเลี้ยงพระ
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
3. เฉลยแบบทดสอบ และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความเป็นมาของประเพณีปล่อยนกปล่อยปลาสืบเนื่องมาจาก เดือนเมษายนซึ่งเป็นฤดูร้อน น้ำในหนอง คลอง บึงแห้งขอด ชาวบ้านจึงช่วยกันนำปลาไปปล่อยที่แม่น้ำ เพื่อไม่ให้ปลาสูญพันธุ์ เป็นการอนุรักษ์พันธุ์ปลา นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ อีกทั้งมีคติความเชื่อว่าการให้ชีวิตแก่สัตว์ทำให้เกิดบุญกุศล จึงถือปฏิบัติเป็นประเพณีสืบต่อกันมา นอกจากทำบุญปล่อยปลาแล้วมีการทำบุญปล่อยนกให้เป็นอิสระ ปัจจุบันคนไทยปล่อยนก ปล่อยปลา และสัตว์อื่นๆโดยมีคติความเชื่อว่าเป็นการทำความดี ให้ชีวิตสัตว์ ได้บุญกุศล และเชื่อว่าเป็นการทำบุญสะเดาะเคราะห์ด้วย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกถึงการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาร่วมกับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
- 3) สามารถบอกถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาของคนไทย
- 4) สามารถร่วมทำบุญปล่อยนกปล่อยปลากับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ
- 3.2 บทอ่านทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
- 3.3 คติความเชื่อการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้เรียนพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
3. เฉลยแบบทดสอบ และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและการตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง ทำบุญทอดกฐิน

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทำบุญทอดกฐินเป็นประเพณีทำบุญเก่าแก่ของไทย โดยมีการกำหนดระยะเวลาทำบุญ ในปีหนึ่งๆทำบุญทอดกฐินได้เพียงครั้งเดียว คือตั้งแต่วันออกพรรษาเป็นต้นไป จะทำบุญทอดกฐินระหว่างแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 วัดหนึ่งๆจะทำบุญทอดกฐินได้เพียงหนึ่งครั้ง และเพื่อให้ทราบว่าวัดใดทำบุญทอดกฐินแล้วให้ปักธงสีขาวที่มีรูปพระเจี๊วที่หน้าวัด ทำบุญทอดกฐินเป็นการถวายผ้าอุ้มห่มซึ่งทำเป็นไตรจีวร เรียกว่าองค์กฐินและบริวารกฐิน ได้แก่จตุปัจจัยไทยธรรมต่างๆ ถวายเป็นทานแด่พระภิกษุสงฆ์เพื่อใช้ผัดเปลี่ยน หลังจากนั้นพระภิกษุสงฆ์จะรับไปเพื่อแบ่งปันนำไปใช้ตามความจำเป็น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการทำบุญทอดกฐินตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถร่วมในงานทำบุญทอดกฐินร่วมกับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญทอดกฐิน
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญทอดกฐิน
- 3) สามารถอธิบายถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญทอดกฐิน
- 4) สามารถเข้าร่วมทำบุญทอดกฐินร่วมกับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ

3.2 เนื้อหาทำบุญทอดกฐิน

3.3 คติความเชื่อการทำบุญทอดกฐิน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญทอดกฐิน และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญทอดกฐิน ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญทอดกฐินโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญทอดกฐิน และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้เรียนช่วยกันพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องการทำบุญทอดกฐิน
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
3. เฉลยแบบทดสอบ และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและการตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง ทำบุญทอดผ้าป่า

วิชา วัฒนธรรมไทย

จำนวน 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทำบุญทอดผ้าป่าเป็นประเพณีทำบุญตั้งแต่ครั้งต้นพุทธกาล และเป็นประเพณีทำบุญที่เก่าแก่ของไทยที่ปฏิบัติเป็นประจำทุกปี ทำบุญทอดผ้าป่ามีลักษณะคล้ายทำบุญทอดกฐิน แต่ไม่กำหนดระยะเวลาว่าจะทำบุญเมื่อใด ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความศรัทธาของชาวบ้าน ส่วนใหญ่มักจะทำบุญทอดผ้าป่าเมื่อจวนจะออกพรรษาหรือออกพรรษาแล้ว ทำบุญทอดผ้าป่าคือการนำผ้าสำหรับเป็นเครื่องนุ่งห่มของพระสงฆ์ พร้อมทั้งของบริวาร วางพาดบนกิ่งไม้เสมือนเป็นผ้าที่ทิ้งอยู่ในป่า และให้พระสงฆ์นำไปใช้ ปัจจุบันการทำบุญทอดผ้าป่ามีการบริจาคเงิน เพื่อซ่อมแซมวัดที่ชำรุดทรุดโทรม นอกจากเป็นการอบรมจิตใจให้รู้จักเสียสละ และทำนุบำรุงศาสนาแล้ว ยังเป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงการทำบุญทอดผ้าป่าตามประเพณีไทย คติความเชื่อ และสามารถร่วมในงานทำบุญทอดผ้าป่ากับคนไทยได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้ผู้เรียน

- 1) สามารถอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์สำคัญเกี่ยวกับการทำบุญทอดผ้าป่า
- 2) สามารถอ่านและอธิบายเนื้อหาการทำบุญทอดผ้าป่า
- 3) สามารถอธิบายถึงประเพณีและคติความเชื่อการทำบุญทอดผ้าป่า
- 4) สามารถเข้าร่วมทำบุญทอดผ้าป่าร่วมกับคนไทย

3. เนื้อหาสาระ

3.1 ความหมายคำศัพท์สำคัญ

3.2 เนื้อหาทำบุญทอดผ้าป่า

3.3 คติความเชื่อการทำบุญทอดผ้าป่า

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนดูภาพการทำบุญทอดผ้าป่า และสนทนาเกี่ยวกับการทำบุญทอดผ้าป่า ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เคยเห็นภาพที่ไหน เวลาใด และคิดอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการทำบุญทอดผ้าป่าโดยย่อ
2. ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมาย
3. ฝึกเขียนคำศัพท์และแต่งประโยค
4. ทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนแล้ว
5. ให้ผู้เรียนดูรูปจากบทอ่าน ผู้สอนอธิบายเนื้อหาโดยย่อ
6. ฝึกอ่าน โดยผู้สอนอ่านนำและให้ผู้เรียนอ่านตามทีละคน ผู้เรียนคนอื่นอ่านตามในใจ
7. จบหนึ่งย่อหน้าสอบถามความเข้าใจของผู้เรียน โดยผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ
8. เมื่ออ่านจบบทอ่าน สอบถามความเข้าใจโดยสรุป
9. แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวิถีไทย คติความเชื่อ เรื่องการทำบุญทอดผ้าป่า และตั้งคำถามเพื่อนต่างกลุ่ม กลุ่มละ 1 คำถาม

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนพูดสรุปและทบทวนคำศัพท์ ความหมาย บทอ่าน เรื่องการทำบุญทอดผ้าป่า
2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
3. เฉลยแบบทดสอบ และทบทวนบทเรียน

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 แบบเรียนเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ
- 5.2 รูปภาพในแบบเรียน
- 5.3 แบบทดสอบ

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การสนทนาและการตอบคำถาม
- 6.2 การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
- 6.3 การทำแบบทดสอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องการทำบุญ

ก. นำอักษรทางขวามือใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ เมื่อคำและข้อความมีความหมายตรงกัน

_____ 1. ตักบาตร	ก. อาหาร ยารักษาโรค และของใช้อื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์
_____ 2. ถวาย	ข. รับประทานอาหารเป็นคำที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
_____ 3. สังฆทาน	ค. ของใช้จำเป็นสำหรับพระสงฆ์นำไปถวายพร้อมผ้ากฐิน
_____ 4. กรวดน้ำ	ง. ถวายอาหารแด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต
_____ 5. ฉันทาหาร	จ. พระภิกษุสงฆ์
_____ 6. พระพุทธรูป	ฉ. ผ้าที่ทิ้งไว้ตามที่ต่างๆ
_____ 7. ผ้ากฐิน	ช. ให้อาหารหรือสิ่งของแด่พระสงฆ์
_____ 8. บริวารกฐิน	ซ. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์
_____ 9. ผ้าป่า	ฌ. ขวดน้ำสำหรับพระสงฆ์
_____ 10. สบง จีวร สังฆาฏิ	ญ. เทน้ำจากภาชนะลงสู่พื้นดินเพื่อให้ผู้ที่ตายไปแล้วได้รับบุญกุศล
	ฎ. รูปปั้นแทนพระพุทธรูป
	ฏ. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์ที่ใช้ครอบไม้ซึ่งให้ตั้งก่อนเย็บ

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

11. พระสงฆ์ออกบิณฑบาตเมื่อใด
 - ก. เวลาสาย
 - ข. เวลาเย็น
 - ค. เวลาเที่ยง
 - ง. เวลาเช้าตรู่
12. ชาวพุทธทำบุญตักบาตรในโอกาสใด
 - ก. ทำบุญวันเกิด
 - ข. ทำบุญปีใหม่
 - ค. ทำบุญวันแต่งงาน
 - ง. ทำบุญวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ
13. ทำบุญสังฆทานเป็นการถวายของให้ใคร
 - ก. เจ้าอาวาส
 - ข. พระสงฆ์ผู้ดูแลวัด
 - ค. พระสงฆ์รูปใดก็ได้
 - ง. พระสงฆ์ที่ผู้ทำบุญรู้จัก
14. เมื่อผู้ทำบุญกล่าวคำถวายสังฆทานแล้ว พระสงฆ์จะกล่าวอะไร
 - ก. สาธุ
 - ข. ขอบใจ
 - ค. ชอบแล้ว
 - ง. ไม่กล่าวคำใด
15. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานอะไร
 - ก. งานแต่งงาน
 - ข. งานบวช งานศพ
 - ค. งานมงคลและงานอวมงคล
 - ง. งานขึ้นปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานเปิดบริษัทใหม่

16. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคลเพื่ออะไร
- เพื่อความสุข ความเจริญ
 - เพื่อรับประทานอาหารร่วมกัน
 - เพื่อความสุขแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว
 - เพื่อเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่มีชีวิตอยู่
17. ประเพณีปล่อยปลาของไทยมาจากสาเหตุอะไร
- เพราะคนไทยใจดี
 - เพื่อความสบายใจ
 - เป็นการย้ายที่อยู่ให้ปลา
 - มีความสุขที่ได้พบญาติมิตร
18. คนไทยมีความเชื่อว่าปล่อยสัตว์ชนิดใด ทำให้การทำงานไม่มีอุปสรรค
- เต่า
 - หอยขม
 - ปลาไหล
 - ปลาหมอ
19. การทอดกฐินทำได้ปีละกี่ครั้ง
- 1 ครั้ง
 - 2 ครั้ง
 - 3 ครั้ง
 - กี่ครั้งก็ได้
20. ทราบได้อย่างไรว่า วัดใดมีการทำบุญทอดกฐินแล้ว
- ปักธงสีขาวหน้าวัด
 - ปักธงสีแดงหน้าวัด
 - ปักธงรูปเต่าหน้าวัด
 - ปักธงรูปจระเข้หน้าวัด
21. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า “ทอดกฐิน”
- การเย็บผ้ากับสะดึง
 - การวางผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
 - การเย็บผ้าต่อหน้าพระสงฆ์

- ง. การขออนุญาตรับผ้าจากพระพุทธรูปเจ้า
- 22. ทำบุญทอดผ้าป่าแตกต่างเรื่องเวลาจากทำบุญทอดกฐินอย่างไร
 - ก. ทำบุญทอดผ้าป่าจำกัดเวลา
 - ข. ทำบุญทอดผ้าป่าไม่จำกัดเวลา
 - ค. ทำบุญทอดผ้าป่าก่อนออกพรรษา
 - ง. ทำบุญทอดผ้าป่าหลังจากออกพรรษา
- 23. ประเพณีทอดผ้าป่าเกิดจากเหตุใด
 - ก. ชาวบ้านไม่ทิ้งผ้าห่อศพ
 - ข. ชาวบ้านไม่มีผ้าเปลี่ยนฝุ่น
 - ค. พระภิกษุสงฆ์ไม่มีผ้าห่ม
 - ง. ชาวบ้านคิดอุบายนำผ้าพาดไว้ในที่ต่างๆ
- 24. ทำบุญทอดผ้าป่าชนิดใดที่แจกฏีกาให้ร่วมทำบุญ
 - ก. ผ้าป่าโยง
 - ข. ผ้าป่าฎีกา
 - ค. ผ้าป่าสามัคคี
 - ง. ผ้าป่าหางกฐิน
- 25. การทำบุญหมายถึง
 - ก. การไปวัด
 - ข. การให้พร
 - ค. การประนมมือ
 - ง. การทำความดี

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่องการทำบุญ

ก. นำอักษรทางขวามือใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ เมื่อคำและข้อความมีความหมายตรงกัน

_____ 1. จันอาหาร	ก. อาหาร ยารักษาโรค และของใช้อื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์
_____ 2. ผ้าป่า	ข. รับประทานอาหารเป็นคำที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
_____ 3. บริวารภิกษุ	ค. ของใช้จำเป็นสำหรับพระสงฆ์นำไปถวายพร้อมผ้ากฐิน
_____ 4. พระพุทธรูป	ง. ถวายอาหารแด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต
_____ 5. กรวดน้ำ	จ. พระภิกษุสงฆ์
_____ 6. ถวาย	ฉ. ผ้าที่ทึงไว้ตามที่ต่างๆ
_____ 7. ผ้ากฐิน	ช. ให้อาหารหรือสิ่งของแด่พระสงฆ์
_____ 8. สบง จีวร สังฆาฏิ	ซ. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์
_____ 9. ตักบาตร	ณ. ขวดน้ำสำหรับพระสงฆ์
_____ 10. สังฆทาน	ญ. เทน้ำจากภาชนะลงสู่พื้นดินเพื่อให้ผู้ที่ตายไปแล้วได้รับบุญกุศล
	ฎ. รูปปั้นแทนพระพุทธรูป
	ฏ. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์ที่ใช้กรอบไม้ซึ่งให้ตั้งก่อนเย็บ

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

11. การทำบุญหมายถึง
 - ก. การไปวัด
 - ข. การให้พร
 - ค. การประนมมือ
 - ง. การทำความดี
12. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานอะไร
 - ก. งานแต่งงาน
 - ข. งานบวช งานศพ
 - ค. งานมงคลและงานอวมงคล
 - ง. งานขึ้นปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานเปิดบริษัทใหม่
13. ประเพณีทอดผ้าป่าเกิดจากเหตุใด
 - ก. ชาวบ้านไม่ทิ้งผ้าห่อศพ
 - ข. ชาวบ้านไม่มีผ้าเบื่อนุ่น
 - ค. พระภิกษุสงฆ์ไม่มีผ้าห่ม
 - ง. ชาวบ้านคิดอุบายนำผ้าพาดไว้ในที่ต่างๆ
14. ทราบได้อย่างไรว่า วัดใดมีการทำบุญทอดกฐินแล้ว
 - ก. ปักธงสีขาวหน้าวัด
 - ข. ปักธงสีแดงหน้าวัด
 - ค. ปักธงรูปเต่าหน้าวัด
 - ง. ปักธงรูปพระเข้หน้าวัด
15. ชาวพุทธทำบุญตักบาตรในโอกาสใด
 - ก. ทำบุญวันเกิด
 - ข. ทำบุญปีใหม่
 - ค. ทำบุญวันแต่งงาน
 - ง. ทำบุญวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ

16. ทำบุญทอดผ้าป่าแตกต่างเรื่องเวลาจากทำบุญทอดกฐินอย่างไร

- ก. ทำบุญทอดผ้าป่าจำกัดเวลา
- ข. ทำบุญทอดผ้าป่าไม่จำกัดเวลา
- ค. ทำบุญทอดผ้าป่าก่อนออกพรรษา
- ง. ทำบุญทอดผ้าป่าหลังจากออกพรรษา

17. ทำบุญสังฆทานเป็นการถวายของให้ใคร

- ก. เจ้าอาวาส
- ข. พระสงฆ์ผู้ดูแลวัด
- ค. พระสงฆ์รูปใดก็ได้
- ง. พระสงฆ์ที่ผู้ทำบุญรู้จัก

18. พระสงฆ์ออกบิณฑบาตเมื่อใด

- ก. เวลาสาย
- ข. เวลาเย็น
- ค. เวลาเที่ยง
- ง. เวลาเช้าตรู่

19. ประเพณีปล่อยปลาของไทยมาจากสาเหตุอะไร

- ก. เพราะคนไทยใจดี
- ข. เพื่อความสบายใจ
- ค. เป็นการย้ายที่อยู่ให้ปลา
- ง. มีความสนุกที่ได้พบญาติมิตร

20. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า “ทอดกฐิน”

- ก. การเย็บผ้ากับสะดึง
- ข. การวางผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
- ค. การเย็บผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
- ง. การขออนุญาตรับผ้าจากพระพุทธรเจ้า

21. ทำบุญทอดผ้าป่าชนิดใดที่แจกฏีกาให้ร่วมทำบุญ

- ก. ผ้าป่าโยง
- ข. ผ้าป่าฎีกา
- ค. ผ้าป่าสามัคคี

- ง. ผ่าป่าทางกฐิน
22. การทอดกฐินทำได้ปีละกี่ครั้ง
- ก. 1 ครั้ง
- ข. 2 ครั้ง
- ค. 3 ครั้ง
- ง. กี่ครั้งก็ได้
23. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคลเพื่ออะไร
- ก. เพื่อความสุข ความเจริญ
- ข. เพื่อรับประทานอาหารร่วมกัน
- ค. เพื่อความสุขแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว
- ง. เพื่อเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่มีชีวิตอยู่
24. เมื่อผู้ทำบุญกล่าวคำถวายสังฆทานแล้ว พระสงฆ์จะกล่าวว่าอะไร
- ก. สาธุ
- ข. ขอบใจ
- ค. ชอบแล้ว
- ง. ไม่กล่าวคำใด
25. คนไทยมีความเชื่อว่าการปล่อยสัตว์ชนิดใด ทำให้การทำงานไม่มีอุปสรรค
- ก. เต่า
- ข. หอยขม
- ค. ปลาไหล
- ง. ปลาหมอ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 1 ทำบุญตักบาตร

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ตักบาตร	ก. ให้อาหารหรือสิ่งของแด่พระสงฆ์
2. บิณฑบาต	ข. ผู้ทำบุญพูดเมื่อพระสงฆ์ให้พร
3. บาตร	ค. ถวายอาหารแด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต
4. ถวาย	ง. ภาชนะที่พระสงฆ์ใช้เพื่อรับอาหารจากผู้ทำบุญ
5. สาธุ	จ. ตัวแทนของพระพุทธเจ้า
6. สำรวม	ฉ. พระสงฆ์ออกรับอาหารจากผู้ทำบุญเวลาเช้าตรู่
7. พระธรรม	ช. ไหว้พระสงฆ์
	ซ. สุภาพ ระมัดระวัง
	ณ. คำสอนของพระพุทธเจ้า

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทำบุญมีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. การไปวัด
- ข. การให้พร
- ค. การทำความดี
- ง. การประณมมือ

9. พระสงฆ์ออกบิณฑบาตเมื่อใด

- ก. เวลาสาย
- ข. เวลาเย็น
- ค. เวลาเที่ยง
- ง. เวลาเช้าตรู่

10. ข้อใดเป็นความหมายของอาหารที่ทำบุญตักบาตร
 - ก. อาหารที่ซื้อมาแพงๆ
 - ข. อาหารที่รับประทานเหลือ
 - ค. อาหารที่แบ่งไว้ก่อนรับประทาน
 - ง. อาหารที่เก็บใส่ตู้เย็นไว้นานแล้ว
11. เมื่อนำอาหารใส่บาตรแล้วควรทำอะไร
 - ก. ยิ้ม
 - ข. ยืนเฉยๆ
 - ค. ประนมมือไหว้
 - ง. พุดคุยกับพระสงฆ์
12. ชาวพุทธทำบุญตักบาตรในโอกาสใด
 - ก. ทำบุญวันเกิด
 - ข. ทำบุญปีใหม่
 - ค. ทำบุญวันแต่งงาน
 - ง. ทำบุญในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ
13. เมื่อพระสงฆ์ให้พร ควรทำอะไร
 - ก. ยืนเฉยๆ
 - ข. พยักหน้า
 - ค. ประนมมือไหว้และกล่าวคำว่าสาธุ
 - ง. ประนมมือไหว้และกล่าวคำว่าขอบคุณ
14. การแต่งกายเมื่อไปทำบุญตักบาตร ควรแต่งกายอย่างไร
 - ก. ไม่สวมรองเท้า
 - ข. แต่งกายตามสบาย
 - ค. ใส่กางเกงขาสั้นสววยๆ
 - ง. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
15. การทำบุญตักบาตรช่วยบำรุงศาสนาอย่างไร
 - ก. ทำให้มีวัด
 - ข. ทำให้เด็กมีอาหาร
 - ค. ทำให้มีพระสงฆ์ทำหน้าที่สอนพระธรรม

ง. ทำให้พระสงฆ์ตื่นเข้าออกบิณฑบาตรับอาหาร

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 2 ทำบุญถวายสังฆทาน

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. สังฆทาน	ก. ผ้าสีเหลือง
2. นิมนต์	ข. ผ้าถุงห่มสำหรับพระสงฆ์
3. บรรพบุรุษ	ค. แผลส่วนบุญให้ผู้ที่ตายไปแล้ว
4. เจ้าอาวาส	ง. เชิญ เป็นคำใช้สำหรับพระสงฆ์
5. สบงและจีวร	จ. พระสงฆ์อายุมาก
6. กรวดน้ำ	ฉ. อาหาร ยารักษาโรค และของใช้อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์
7. อุทิศส่วนกุศล	ช. พระสงฆ์ผู้ที่เป็นหัวหน้าพระสงฆ์ในวัด
	ซ. ญาติผู้ใหญ่ที่ตายไปแล้ว
	ณ. เทน้ำจากภาชนะลงสู่พื้นดินเพื่อให้ผู้ที่ตายไปแล้ว ได้รับบุญกุศล

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทำบุญสังฆทานเป็นการถวายของให้ใคร

- ก. เจ้าอาวาส
- ข. พระสงฆ์ผู้ดูแลวัด
- ค. พระสงฆ์รูปใดก็ได้
- ง. พระสงฆ์ที่ผู้ทำบุญรู้จัก

9. สังฆทานที่จะถวายพระสงฆ์มีอะไรบ้าง

- ก. สบง จีวร
- ข. อาหาร ยารักษาโรค
- ค. แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ร่ม รองเท้า

- ง. สิ่งของที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์
10. ชาวพุทธทำบุญถวายสังฆทานเมื่อใด
- วันครบรอบวันเกิด
 - วันครบรอบแต่งงาน
 - วันครบรอบวันตายของบรรพบุรุษ
 - วันสำคัญต่างๆ หรือเมื่อรู้สึกไม่สบายใจ
11. ถ้าต้องการทำบุญถวายสังฆทานจะต้องไปที่ไหน
- วัด
 - โรงเรียน
 - บ้านเพื่อน
 - มหาวิทยาลัย
12. เมื่อทำบุญแล้วต้องกรวดน้ำ การกรวดน้ำนั้น ทำเพื่ออะไร
- เพื่อให้ชีวิตมีความสุข
 - เพื่อให้บรรพบุรุษได้รับบุญกุศล
 - เพื่อให้บรรพบุรุษได้รับน้ำที่ส่งให้
 - เพื่อให้บรรพบุรุษรู้ว่าได้ทำบุญแล้ว
13. ถ้าเรามีเงินน้อยแต่ต้องการทำบุญถวายสังฆทานทำได้หรือไม่
- ได้ เพราะไม่มีใครห้าม
 - ได้ เพราะแล้วแต่ผู้ทำบุญมีกำลังทรัพย์
 - ไม่ได้ เพราะซื้อของไม่พอถวายพระสงฆ์
 - ไม่ได้ เพราะต้องซื้ออาหาร ยารักษาโรคของใช้อื่นๆ
14. เมื่อผู้ทำบุญกล่าวคำถวายสังฆทานแล้ว พระสงฆ์จะกล่าวคำว่าอะไร
- สาธุ
 - ขอบใจ
 - ขอบแล้ว
 - ไม่กล่าวคำใด
15. ข้อใดเรียงลำดับการถวายสังฆทานที่ถูกต้อง
- กล่าวคำถวายสังฆทาน จุดธูปเทียน พระสงฆ์สวดมนต์ กรวดน้ำ
 - จุดธูปเทียน กล่าวคำถวายสังฆทาน พระสงฆ์สวดมนต์ กรวดน้ำ
 - พระสงฆ์สวดมนต์ จุดธูปเทียน กรวดน้ำ กล่าวคำถวายสังฆทาน

ง. กรวดน้ำ พระสงฆ์สวดมนต์ จุติรูปเทียน กล่าวคำถวายสังฆทาน

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ฉันทอาหาร	ก. รูปปั้นแทนพระพุทธรูปเจ้า
2. ฉันทเช้า	ข. รับประทานอาหารเป็นคำที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
3. ฉันทเพล	ค. พระสงฆ์
4. งานมงคล	ง. อาหารเช้าสำหรับพระสงฆ์
5. งานอวมงคล	จ. เพื่อนๆและครอบครัว
6. พระพุทธรูป	ฉ. อาหารเที่ยงสำหรับพระสงฆ์
7. ญาติมิตร	ช. งานที่ทำให้เกิดความสุข
	ซ. อาหารเย็นสำหรับพระสงฆ์
	ฌ. งานที่ทำให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานอะไร

- ก. งานแต่งงาน
- ข. งานบวช งานศพ
- ค. งานมงคล และงานอวมงคล
- ง. งานขึ้นปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานเปิดบริษัทใหม่

9. การทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคล นิมนต์พระสงฆ์จำนวนกี่รูป

- ก. 5, 7, 9 รูป
- ข. 5, 6, 9 รูป
- ค. 6, 7, 8 รูป

- ง. 4, 6, 8 รูป
10. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระที่ไหนได้บ้าง
- ที่วัด ที่บ้าน
 - ที่บ้าน ที่บริษัท
 - ที่วัด ที่มหาวิทยาลัย
 - ที่บริษัท ที่มหาวิทยาลัย ที่วัด ที่บ้าน
11. ทำบุญเลี้ยงพระเวลาใดได้บ้าง
- เวลาก่อนเที่ยง
 - เวลาเช้า และเวลาเย็น
 - เวลาเช้า และเวลาก่อนเที่ยง
 - เวลาเช้า เวลาก่อนเที่ยง และเวลาเย็น
12. การถวายอาหารแด่พระสงฆ์ใช้คำในข้อใดถูกต้อง
- นิมนต์พระ
 - จุดธูปเทียน
 - เตรียมอาหาร
 - ประเคนอาหาร
13. งานในข้อใดเป็นงานอวมงคล
- งานศพ
 - งานบวช
 - งานวันเกิด
 - งานแต่งงาน
14. หลังจากเสร็จพิธีทำบุญเลี้ยงพระ ผู้ร่วมงานมีกิจกรรมอะไร
- ขอพร
 - สนทนา
 - จุดธูปเทียน
 - รับประทานอาหารร่วมกัน
15. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคล เพื่ออะไร
- เพื่อความสุขความเจริญ
 - เพื่อรับประทานอาหารร่วมกัน
 - เพื่อความสุขแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ง. เพื่อเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่มีชีวิตอยู่

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 4 ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. สะเดาะเคราะห์	ก. สิ่งกีดขวางความสำเร็จ
2. รุ่งโรจน์	ข. รักษาให้มืออยู่ต่อไป
3. อิศระ	ค. นำโชคไม่ดีออกจากชีวิต
4. อายุยืน	ง. ความเศร้า ความทุกข์
5. ขมขื่น	จ. มีชีวิตอยู่จนแก่เฒ่า
6. อุปสรรค	ฉ. ไม่ถูกกักขัง
7. อนุรักษ	ช. โชคไม่ดี
	ซ. ชีวิตประสบความสำเร็จ
	ณ. ความสุข

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. คนไทยทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาในโอกาสใด

- ก. วันพระ
- ข. วันแต่งงาน
- ค. วันคล้ายวันเกิด
- ง. วันสำคัญต่างๆ และเมื่อไม่สบายใจ

9. ประเพณีปล่อยนกปล่อยปลาของไทยมาจาก สาเหตุใด

- ก. เพราะคนไทยใจดี
- ข. เพื่อความสบายใจ
- ค. เป็นการย้ายที่อยู่ให้ปลา
- ง. มีความสนุกที่ได้พบญาติมิตร

10. คนไทยมีความเชื่ออะไรในการปล่อยนก ปล่อยปลา
- ก. ได้บุญมาก
 - ข. ทำให้มีปลาและเงินมากมาย
 - ค. ทำให้ชีวิตมีความสุขสนุกสนาน
 - ง. เป็นการสะเดาะเคราะห์ทำให้ชีวิตมีความสุข
11. คนไทยเชื่อว่าปล่อยเต่าแล้ว มีชีวิตอย่างไร
- ก. อายุยืน
 - ข. แข็งแรง
 - ค. ว่ายน้ำเก่ง
 - ง. ไม่มีอุปสรรค
12. คนไทยเชื่อว่าปล่อยสัตว์ชนิดใด ทำให้การทำงานไม่มีอุปสรรค
- ก. เต่า
 - ข. หอยขม
 - ค. ปลาไหล
 - ง. ปลาหมอ
13. ตามความเชื่อ ถ้ามีความขมขื่น จะต้องปล่อยสัตว์ชนิดใด
- ก. เต่า
 - ข. หอยขม
 - ค. ปลาไหล
 - ง. ปลาหมอ
14. ปัจจุบันคนไทยนิยมทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาเมื่อใด
- ก. วันพระ
 - ข. วันเกิด
 - ค. เมื่อใดก็ได้
 - ง. วันสงกรานต์
15. คุณจะทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาควรไปที่ใด
- ก. วัด
 - ข. ตลาด
 - ค. โรงเรียน

ง. มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 5 ทำบุญทอดกฐิน

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ผักกฐิน	ก. วันทอดกฐิน
2. บริวารกฐิน	ข. ร่วมแรงร่วมใจ
3. ไม้สะดึง	ค. กฐินของพระมหากษัตริย์
4. เพล	ง. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์ ที่ใช้กรอบไม้ซึ่งให้ตั้งก่อนเย็บ
5. กฐินหลวง	จ. ของใช้จำเป็นของพระสงฆ์ นำไปถวายพร้อมผ้ากฐิน
6. กฐินราษฎร์	ฉ. อาหารเที่ยงของพระสงฆ์
7. สามัคคี	ช. ความสนุกสนาน
	ซ. ไม้ที่ใช้ซึ่งเย็บผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์สมัยโบราณ
	ณ. กฐินที่ประชาชนจัดขึ้น

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทอดกฐินทำได้ปีละกี่ครั้ง

- ก. 1 ครั้ง
- ข. 2 ครั้ง
- ค. 3 ครั้ง
- ง. กี่ครั้งก็ได้

9. ทำบุญทอดกฐินเมื่อใด

- ก. ก่อนออกพรรษา
- ข. หลังจากออกพรรษา
- ค. ระหว่างออกพรรษา

- ง. เวลาใดก็ได้ ไม่มีกำหนดเวลา
10. ทราบได้อย่างไรว่า วัดได้มีการทำบุญทอดกฐินแล้ว
- ปักธงสีขาวหน้าวัด
 - ปักธงสีแดงหน้าวัด
 - ปักธงรูปเต่าหน้าวัด
 - ปักธงรูปจระเข้หน้าวัด
11. ทำบุญทอดกฐิน มีความสำคัญอย่างไร
- เพื่อให้พระสงฆ์มีผ้าห่ม
 - เพื่อทำบุญวันออกพรรษา
 - เพื่อให้พระสงฆ์มีผ้าห่มเปลี่ยน
 - เพื่อรับประทานอาหารร่วมกันหลังจากทำบุญแล้ว
12. เหตุใดจึงเรียกว่าผ้ากฐิน
- เพราะเย็บด้วยมือ
 - เพราะไม่ได้ใช้จักรเย็บ
 - เพราะต้องทำให้เสร็จใน 1 เดือน
 - เพราะต้องใช้ไม้สะดึงซึ่งผ้าแล้วเย็บ
13. เพราะเหตุใดจึงต้องทอดกฐินให้เสร็จก่อนเพล
- เพื่อให้เสร็จก่อนพระฉันเพล
 - เป็นเวลาที่พระพุทธรูปเจ้ากำหนด
 - มีเวลาสังสรรค์ในกลุ่มผู้ทำบุญมากขึ้น
 - เพื่อผู้ทำบุญจะได้รับประทานอาหารตรงเวลา
14. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า “ทอดกฐิน”
- การเย็บผ้ากับสะดึง
 - การวางผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
 - การเย็บผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
 - การขออนุญาตรับผ้าจากพระพุทธรูปเจ้า
15. พระพุทธรูปเจ้าทรงอนุญาต ให้พระสงฆ์รับผ้าจากชาวบ้านได้ มาจากเหตุใด
- เป็นฤดูฝน
 - พระสงฆ์เปียกฝน
 - ทางเดินมีโคลนตม

ง. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์สกปรก

แบบทดสอบท้ายบทเรียน 15 ข้อ

บทที่ 6 ทำบุญทอดผ้าป่า

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อความทางซ้ายมือ ให้ข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ผ้าป่า	ก. ของใช้จำเป็นสำหรับพระสงฆ์
2. ผ้าบังสุกุล	ข. เชื้อถั่ว
3. สบง จีวร สังฆาฏิ	ค. ใบบอกบุญ
4. ปัจจัย	ง. ผ้าที่ทิ้งไว้ตามที่ต่างๆ
5. เครื่องบริวาร	จ. ผ้าห่อศพ
6. ศรัทธา	ฉ. ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์
7. ฎีกา	ช. ความลำบาก
	ซ. เงิน
	ณ. ผ้าเช็ดตัว

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. ทำบุญทอดผ้าป่าแตกต่างเรื่องเวลาจากทำบุญทอดกฐินอย่างไร

- ก. ทำบุญทอดผ้าป่าจำกัดเวลา
- ข. ทำบุญทอดผ้าป่าไม่จำกัดเวลา
- ค. ทำบุญทอดผ้าป่าก่อนออกพรรษา
- ง. ทำบุญทอดผ้าป่าหลังจากออกพรรษา

9. สิ่งสำคัญในข้อใด ที่ต้องนำไปถวายพระสงฆ์ในการทำบุญทอดผ้าป่า

- ก. ปัจจัย
- ข. อาหาร
- ค. เครื่องบริวาร
- ง. ผ้านุ่งห่ม ได้แก่ สบง จีวร และสังฆาฏิ

10. สมัยต้นพุทธกาล พระสงฆ์ใช้ผ้าอะไรเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม
 - ก. ผ้าสีขาว
 - ข. ผ้าบังสุกุล
 - ค. ผ้าสะอาด
 - ง. ผ้าจากชาวบ้าน
11. การทอดผ้าป่า ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงแต่ยังคงรักษาประเพณีเดิม คือ ข้อใด
 - ก. แจกฎีกา
 - ข. ถวายเครื่องบริวาร
 - ค. นำปัจจัยเสียใบไม้ที่ไม้
 - ง. พาดผ้าไว้บนกิ่งไม้ที่ปักในกระถาง
12. การทำบุญทอดผ้าป่า นอกจากได้บุญกุศลแล้ว ยังได้สิ่งใดให้สังคม
 - ก. ความสนุก
 - ข. ความสามัคคี
 - ค. การเดินทางไปทอดกฐิน
 - ง. พระภิกษุสงฆ์มีเครื่องนุ่งห่ม
13. ประเพณีทอดผ้าป่าเกิดจากเหตุใด
 - ก. ชาวบ้านไม่ทิ้งผ้าห่อศพ
 - ข. ชาวบ้านไม่มีผ้าเปื้อนฝุ่น
 - ค. พระภิกษุสงฆ์ไม่มีผ้านุ่งห่ม
 - ง. ชาวบ้านคิดอุบายนำผ้าพาดไว้ในที่ต่างๆ
14. การทำบุญทอดผ้าป่าชนิดใด ที่แจกฎีกาให้ร่วมทำบุญ
 - ก. ผ้าป่าโยง
 - ข. ผ้าป่าฎีกา
 - ค. ผ้าป่าสามัคคี
 - ง. ผ้าป่าทางกฐิน
15. ปัจจุบันการทำบุญทอดผ้าป่าให้ประโยชน์อะไรแก่วัด
 - ก. มีคนรู้จักวัด
 - ข. มีงานเลี้ยงที่วัด
 - ค. มีเงินจากการทำบุญมาซ่อมแซมวัด
 - ง. วัดไม่ต้องเสียเงินเย็บผ้าห่มพระสงฆ์

ภาคผนวก ง
ภาพถ่ายแบบเรียน

คำนำ

แบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์เรื่อง การสร้างแบบเรียน เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทางสาขาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการสร้างแบบเรียนเพื่อสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญ แก่ชาวต่างประเทศที่สนใจเรียนภาษาไทยได้แก่

แบบเรียนประกอบด้วยเนื้อหาวัฒนธรรม เรื่องการทำบุญ ๑ บท ได้แก่

- บทที่ ๑ ทำบุญวันเกิด
- บทที่ ๒ ทำบุญถวายสังฆทาน
- บทที่ ๓ ทำบุญเลี้ยงพระ
- บทที่ ๔ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา
- บทที่ ๕ ทำบุญทอดกฐิน
- บทที่ ๖ ทำบุญทอดผ้าป่า

ในบทเรียนแต่ละบทมีสาระสำคัญในการเรียนการสอนดังนี้ คือ คำศัพท์ บทอ่าน รูปภาพประกอบ บทอ่าน แบบทดสอบท้ายเรื่อง และเฉลยแบบทดสอบ แบบเรียนนี้ใช้ประกอบการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยที่ผู้สอนจัดกิจกรรมประกอบกันขึ้นได้ด้วยความสะดวกและความสามารถของผู้เรียน นอกจากสอนวัฒนธรรมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนสามารถปรับใช้กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของนักเรียน เพื่อฝึกทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน คำศัพท์ แต่งประโยค เขียนสรุป เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน นอกจากนั้นแบบเรียนนี้ยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย เพราะมีคำสอนอันดีงาม คำศัพท์โดยไม่มีลักษณะด้านลบเชิงลบ คำอธิบายย่อ ความหมายคำศัพท์ แบบทดสอบความเข้าใจเนื้อหา คำศัพท์และเฉลยแบบทดสอบ

ด้วยความตั้งใจและเห็นพ้องจากอาจารย์แบบเรียน เรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ด้วยการสนับสนุนและความช่วยเหลือทางวิชาการในการให้ความรู้และคำชี้แนะ จึงทำให้เกิดเป็นแบบเรียนเล่มนี้ขึ้นมา ผู้จัดทำหวังว่าแบบเรียนนี้จะช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย หากท่านผู้ใดแบบเรียนเล่มนี้เห็นชอบควรส่งประวัติการไปรษณีย์ตามรายชื่อตามรายชื่อผู้จัดทำไปรษณีย์แบบเรียนนี้ให้ทราบต่อไป

นิตยา วิจารณ์ันท์
ผู้จัดทำ
ตุลาคม ๒๐๐๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ ทำบุญวันเกิด	1
บทที่ ๒ ทำบุญถวายสังฆทาน	10
บทที่ ๓ ทำบุญเลี้ยงพระ	19
บทที่ ๔ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา	27
บทที่ ๕ ทำบุญทอดกฐิน	35
บทที่ ๖ ทำบุญทอดผ้าป่า	44
เฉลยแบบทดสอบ	53

ตัวอักษร

ตารางด้านล่างนี้แสดงคำศัพท์ในแบบเรียน ให้อ่านออกเสียงชุดตัวอักษร (Phonetic transcription) ตามหลักอักษรสากล IPA (The International Phonetic Alphabet) จากหนังสือระบบเสียงภาษาไทย โดย ศาสตราจารย์อภิศิษฐ์ คว.กาญจนา นาคสุข

พยัญชนะต้น

อักษรไทย	ตัวอักษร
ก	k
ข ฅ ค ฌ ฎ	kh
ด ฎ	d
ต ฏ	t
ท ฑ ฒ ฒ ฏ	th
บ	b
ป	p
พ ภา ฝ	ph
จ	o
ฉ ฌ ฎ	ch
ฟ ฝ	f
ธ ษ ษ	s
อ ฤ ฤ ฤ ฤ	j
ว	w
ห ฌ	h
ร	r
ล ฬ	l
ม	m
ย ฌ	n
ง	ŋ
ฮ	ʔ

พยัญชนะควบกล้ำ

อักษรไทย	ตัวอักษร
กข	kr
กฌ	kd
กฏ	kdx
คข	kr
ปว	pr
ปอ	pl
คข ฌ	khr
คฌ ฌ	khd
คข ฏ	khw
พว	phr
พอ ฌ	phl

พยัญชนะท้าย

อักษรไทย	ตัวอักษร
ก ฅ ค ฌ ฎ	k
จ ฌ ฌ ฎ ฎ ฏ ฐ ฌ ฌ ฎ ฑ ฒ ฌ ฎ ฏ ษ ษ ฌ	t
บ ป ฝ ฝ ฝ ภา	p
ม	m
ห ฌ ฌ ฎ ฬ	n
ง	ŋ
อ	j
ว	w
ท	-
ธ	ʔ
ฮ	-

สระเดี่ยว

สระไทย	ตัวอักษร
อ	a
อา	a:
ิ	i
อิ	i:
ึ	u
อุ	u:
เ	e
เอ	e:
แ-อ	æ
แ-ิ	ɛ:
ใ-อ	o
ใ-ิ	o:
เ-า	ɔ
เ-อ	ɔ:
เ-อ	ɛ
เ-อ	ɛ:
ใ-ใ	ɔj
อ-า	au
เ-า	au:

สระผสม

สระไทย	ตัวอักษร
เ-อ ๖๖ , เ-อ ๖๖	ia
เ-อ ๖๖ , เ-อ ๖๖	ia:
เ-อ ๖๖ , เ-อ ๖๖	ia:

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์	ตัวอักษร
~	~
~	~
~	~
~	~

บทที่ 1
ทำบุญตักบาตร

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. ชาวพุทธ	/cha:w phùt/ ชาว-พุทธ	Buddhist ผู้นับถือศาสนาพุทธ
2. ตักบาตร	/tāk bāt/ ตัก-บาตร	to offer food to a monk ถวายอาหารแก่พระเพื่อขอสิ่งดีๆ
3. ถวาย	/tha:wāj / ถะ-ทวาย	to offer food or something to a monk ให้อาหารหรือสิ่งของแก่พระสงฆ์
4. ทำบุญ	/tham bun/ ทำ-บุญ	to make merit ทำความดี
5. บาตร	/bāt/ บาตร	a bowl-shaped container carried by a Buddhist priest ภาชนะใส่อาหารของพระสงฆ์จะ ออกนิคมบาตร
6. บิณฑบาต	/bin thā bāt/ บิน-ทะ-บาตร	to accept the food offered by people who would like to make merit พระสงฆ์ออกนิคมอาหารคนเข้า
7. ประนมมือ	/pra nom mu:/ ประ-นม-มือ	to press both hands together at the chest and bow the head slightly in greeting or obeisance ยกมือขึ้นแสดงความเคารพ

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
8. พระธรรม	/phrá tham/ พระ-ท่า	Dharma, Lord Buddha's teaching คำสอนของพระพุทธเจ้า
9. พระพุทธเจ้า	/phrá phùt thá cā:w/ พระ-พุทธ-ทะ-เจ้า	Lord Buddha ศาสดาของศาสนาพุทธ
10. พระพุทธศาสนา	/phrá phùt thá sāt/ sa ná/ พระ-พุทธ-ทะ-ศา-ส-ะ-ตนา	Buddhism ศาสนาพุทธ
11. พระสงฆ์	/phrá sǎng/ พระ-สง	monk นักบวชในศาสนาพุทธ
12. ย่ามพระ	/yām phrá/ ย่าม-พระ	a bag made of cloth with shoulder strap ถุงผ้าที่พระสงฆ์ใช้ใส่บาตร
13. ศาสนาพุทธ	/sāt sa ná: phùt/ ศา-ส-ะ-ตนา-พุทธ	Buddhism ศาสนาที่คนพุทธศรัทธาเป็นพระศาสนา
14. สาธุ	/sā: thǎ:/ สา-ทุ	to put both hands in front of the face in homage or greeting, to say amen แสดงว่าดีแล้ว to compose (oneself) ควบคุมตนเองให้มีความดี
15. สัจธรรม	/sām ruam/ สัจ-ธรรม	
16. เสียสละ	/sā sa lar/ เสีย-สละ-ทะ	sacrifice ให้เพื่อให้เกิดประโยชน์โดยไม่เสียตัว
17. ให้อภัย	/hāj ph ɔ: n/ ให้อ-พณ	to bless ถวายเป็นอภัย

บทอ่าน

"บุญ" แปลว่า ความดี ความประพฤติดีทั้งกาย วาจา และใจ
คนไทยที่นับถือศาสนาพุทธมีความเชื่อว่าการทำบุญ เป็นการทำความดี
เมื่อทำความดีทำให้มีความสุขกาย สุขใจ

การทำบุญตักบาตร เป็นการทำความดีโดยการถวายอาหาร
แด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาตในเวลาเช้าตรู่
อาหารที่ทำบุญตักบาตร ได้แก่ ข้าว กับข้าว
ขนม ผลไม้ และบางคนจะถวายดอกไม้
ธูปเทียน

ชาวพุทธ มีความเชื่อว่าพระสงฆ์เป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า
เป็นผู้นำพระธรรม คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าสอนให้คนทั้งหลายได้รู้

พระสงฆ์เป็นผู้เสียสละ
ความสุขส่วนตัวและครอบครัว มา
ทำงานเพื่อรับใช้พระพุทธศาสนา
ชาวพุทธจึงมีหน้าที่ในการบำรุง
พระพุทธศาสนา โดยการทำบุญ

ตักบาตรแด่พระสงฆ์ ดังนั้น การทำบุญตักบาตรจึงเป็นการถวายอาหารแด่พระสงฆ์ เพื่อให้พระสงฆ์มีชีวิตอยู่เพื่อทำหน้าที่สอนพระธรรมต่อไป

เวลาเช้าตรู่ พระสงฆ์ออกบิณฑบาต ชาวพุทธที่ต้องการการทำบุญตักบาตร จัดเตรียมอาหาร โดยแบ่งอาหารที่ทำไว้รับประทานมาตักบาตรก่อนหรือซื้ออาหารจากร้านค้า

เมื่อพระสงฆ์เดินมาหยุดยืนตรงหน้าและเปิดบาตร ผู้ทำบุญจะตักข้าว กับข้าว ขนม ใส่ในบาตรอย่างสรวลและสุภาพ ผู้หญิงต้องระวังไม่ให้ถูกตัวพระสงฆ์ สำหรับผลไม้ ดอกไม้และธูปเทียนให้ใส่ในย่ามพระที่พระสงฆ์ถือมา เสร็จแล้วผู้ทำบุญประนมมือไหว้ พระสงฆ์บางรูปจะกล่าวให้พร ให้ผู้ทำบุญมีความสุข ความเจริญ ผู้ทำบุญรับพรและกล่าวคำว่า “สาธุ” เป็นการรับพร

การทำบุญตักบาตรเป็นวัฒนธรรมไทยที่ชาวพุทธทำบุญตักบาตรได้ทุกวัน ผู้ทำบุญต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ชาวพุทธบางคน จะถอดรองเท้าขณะใส่บาตรเพื่อแสดงความเคารพ นอกจาก

ชาวพุทธจะทำบุญตักบาตรหน้าบ้านหรือริมทางเวลาเช้าแล้ว ยังทำบุญตักบาตรได้ในงานทำบุญวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ เช่น ทำบุญวันเกิด ทำบุญวันแต่งงาน ทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ทำบุญปีใหม่ ทำบุญวันสงกรานต์ เป็นต้น

ชาวต่างประเทศสามารถทำบุญตักบาตรได้เช่นกัน เพราะเป็นการทำความดี โดยการถวายอาหารแด่พระสงฆ์ ผู้ทำบุญจะทำบุญตักบาตรถวายอาหารพระสงฆ์ที่รูปก็ได้แล้วแต่จำนวนอาหารที่เตรียม การทำบุญตักบาตรเป็นการทำดีที่ง่ายและทำได้ทุกเช้า

แบบทดสอบ 15 ข้อ

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ
ให้คำและข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ตักบาตร	ก. ให้อาหารหรือสิ่งของแด่พระสงฆ์
2. บิณฑบาต	ข. ผู้ทำบุญพูดเมื่อพระสงฆ์ให้พร
3. บาตร	ค. ถวายอาหารแด่พระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต
4. ถวาย	ง. ภาชนะที่พระสงฆ์ใช้เพื่อรับอาหารจากผู้ทำบุญ
5. สาธุ	จ. ตัวแทนของพระพุทธเจ้า
6. สรวล	ฉ. พระสงฆ์ออกรับอาหารจากผู้ทำบุญเวลาเช้าตรู่
7. พระธรรม	ช. ไหว้พระสงฆ์
	ซ. สุภาพ ระมัดระวัง
	ณ. คำสอนของพระพุทธเจ้า

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทำบุญ มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. การโปรด
 - ข. การให้พร
 - ค. การทำความดี
 - ง. การประนมมือ
9. พระสงฆ์ออกบิณฑบาตเมื่อใด
 - ก. เวลาสาย
 - ข. เวลาเย็น
 - ค. เวลาเที่ยง
 - ง. เวลาเช้าตรู่
10. ข้อใดเป็นความหมายของอาหารที่ทำบุญตักบาตร
 - ก. อาหารที่ซื้อมาแพ่งๆ
 - ข. อาหารที่รับประทานเหลือ
 - ค. อาหารที่แบ่งไว้ก่อนรับประทาน
 - ง. อาหารที่เก็บใส่ตู้เย็นไว้นานแล้ว
11. เมื่อนำอาหารใส่บาตรแล้วควรทำอย่างไร
 - ก. อิ่ม
 - ข. อื่นเฉยๆ
 - ค. ประนมมือไหว้
 - ง. พูดคุยกับพระสงฆ์

12. ชาวพุทธทำบุญตักบาตรในโอกาสใด
 - ก. ทำบุญวันเกิด
 - ข. ทำบุญปีใหม่
 - ค. ทำบุญวันแต่งงาน
 - ง. ทำบุญในวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ
13. เมื่อพระสงฆ์ให้พร ควรทำอย่างไร
 - ก. ยืนเฉยๆ
 - ข. พยักหน้า
 - ค. ประนมมือไหว้และกล่าวคำว่า สาธุ
 - ง. ประนมมือไหว้และกล่าวคำว่า ขอขอบคุณ
14. การแต่งกายเมื่อไปทำบุญตักบาตร ควรแต่งกายอย่างไร
 - ก. ไม่สวมรองเท้า
 - ข. แต่งกายตามสบาย
 - ค. ใส่กางเกงขาสั้นสวยๆ
 - ง. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
15. การทำบุญตักบาตรช่วยบำรุงศาสนาอย่างไร
 - ก. ทำให้มีวัด
 - ข. ทำให้เด็กมีอาหาร
 - ค. ทำให้มีพระสงฆ์ทำหน้าที่สอนพระธรรม
 - ง. ทำให้พระสงฆ์เดินเข้าเพื่อออกบิณฑบาตรรับอาหาร

บทที่ 2

ทำบุญถวายสังฆทาน

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. กรวดน้ำ	/krɔ̌t ná:m/ กรวด-น้ำ	to pour water slowly on to the ground, so that the dead might benefit from merit
2. กำลังทรัพย์	/kam laŋ sá:p/ กำ-ลัง-อัป	economic status
3. จีวร	/ci: wɔ:ŋ/ จี-วอน	yellow cloth wrapped round the monk's body
4. เจ้าอาวาส	/cɔ̌i.w ?a: wá:t/ เจ้า-อา-วาส	the chief monk of a temple
5. นิมนต์ (ข.)	/nɨ́? mon/ นิ-มน	to invite a monk
6. บรรพบุรุษ	/ban phá bɨ́? rɔ̌t/ บัน-พะ-บุ-บุรุษ	ancestor
7. ภัตตาหาร	/phát ta: hă:n/ พัท-ตา-ทาน	food provided for monks

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
8. ไม่เจาะจง	/má:j cɔ̌? cɔ̌y/ ไม่-เจาะ-จง	not specific
9. ยารักษาโรค	/ja: rák sɔ̌: rɔ̌:k/ ยา-รัก-สา-โรค	medicine
10. รูป	/rú:p/ รูป	the classifier for Buddhist monks
11. สวดมนต์	/sɔ̌t mon/ สวด-มน	to pray
12. สัง	/sa bɔ̌y/ สะ-บง	a Buddhist monk's yellow sarong
13. สังฆทาน	/sǎŋ khá tha:n/ สัง-คฆ-ทาน	an offering to the monk
14. อุทิศส่วนกุศล	/xɨ́ thít sǎn kùx/ อุ-ทิศ-ส่วน-กุ-ศล	to dedicate one's acquired merits to the dead
15. อาหารแห้ง	/?a: hă:n hǎiŋ/ อา-ทาน-แห้ง	preserved food

บทอ่าน

ทาน แปลว่า สิ่งที่ให้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้รับ สังฆทาน หมายถึง สิ่งของที่เจ้าเป็นและเป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์ ดวายเป็น พระสงฆ์โดยไม่เจาะจงว่าจะเป็นพระสงฆ์รูปใด ดวายเป็นของ ส่วนรวมหรือเป็นส่วนกลางสำหรับพระสงฆ์ทุกรูปได้นำไปใช้ สังฆทาน

ที่ถวายพระสงฆ์ เช่น อาหาร อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง ผ้าเช็ดตัว สบู่ ชีวร ยารักษาโรค และของใช้อื่นๆ เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ร่ม รองเท้า เป็นต้น ผู้ทำบุญไม่จำเป็นต้องถวาย สังฆทานทุกอย่าง ถวายสังฆทานตามกำลังทรัพย์ที่มีอยู่ ก็ถือว่าได้บุญแล้ว

ชาวพุทธทำบุญถวายสังฆทานในวันสำคัญทางศาสนาและ ในวันสำคัญต่างๆ ของชีวิต เช่น วันครบรอบวันเกิด วันครบรอบวัน แต่งงาน และวันครบรอบวันตายของบรรพบุรุษ หรือญาติ เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ส่วนบุญ ให้แก่ผู้ที่ตายไปแล้ว คนไทยมี ความเชื่อว่าการถวายสังฆทาน เป็นกุศลที่บรรพบุรุษหรือญาติ

ที่ตายไปแล้ว จะได้รับสิ่งของเหล่านั้นด้วยและผู้ที่ทำบุญก็จะมีชีวิตที่ดีขึ้น

คนไทยเชื่อว่าการถวายสังฆทานเป็นการทำบุญที่ได้บุญมาก ผู้ทำบุญจะเตรียมสังฆทานไปที่วัดและแจ้งเจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ ที่มีหน้าที่ดูแลวัดว่าต้องการถวายสังฆทาน ท่านจะนิมนต์พระสงฆ์ มารับสังฆทาน พระสงฆ์ให้ผู้ทำบุญ จดอุป 3 ดอก เทียน 2 เล่ม แล้วกล่าวคำถวายสังฆทานตามพระสงฆ์ ดังนี้ “ข้าแต่พระสงฆ์ ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้า ทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ”

ผู้ทำบุญกล่าวคำถวายเสร็จแล้ว พระสงฆ์จะกล่าวคำว่า “สาธุ” แปลว่า “ดีแล้ว” ต่อจากนั้นผู้ทำบุญถวายสังฆทานแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์ สวดมนต์ให้พร ให้มีความสุข ความเจริญ ผู้ทำบุญกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล ให้ผู้ที่ตายไปแล้ว

นอกจากนั้น คนไทยยังนิยมทำบุญถวายสังฆทาน เมื่อมีความรู้สึกไม่สบายใจ ฝันร้าย หรือโชคไม่ดี เมื่อถวายสังฆทานแล้ว จะรู้สึกสบายใจ เกิดกำลังใจ ปัจจุบันการถวายสังฆทานทำได้สะดวก เพราะวัดบางวัดจัดเตรียมสังฆทานไว้ ผู้ทำบุญถวายสังฆทานนำเงิน เहांได้ก็ทำบุญ แล้วนำสังฆทานมาถวายพระสงฆ์ ชาวต่างประเทศ สามารถร่วมทำบุญถวายสังฆทานกับคนไทยได้ตามวัดต่างๆ

แบบทดสอบ 15 ข้อ

ก. น้าอักษราทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ ให้คำและข้อความมีความหมายตรงกัน

1. สังฆทาน	ก. ผ้าสีเหลือง
2. นิมนต์	ข. ผ้าถุงทอสำหรับพระสงฆ์
3. บรรพบุรุษ	ค. แม่ส่วนบุญให้ผู้ที่ยังมีชีวิต
4. เจ้าอาวาส	ง. เขียว เป็นคำใช้สำหรับพระสงฆ์
5. สบู่และชีวร	จ. พระสงฆ์อายุมาก
6. กรวดน้ำ	ฉ. อาหาร ยารักษาโรคและของใช้อื่นๆ ที่ให้ประโยชน์ต่อพระสงฆ์
7. อุทิศส่วนกุศล	ช. พระสงฆ์ผู้ที่เป็นหัวหน้าพระสงฆ์ในวัด
	ซ. ญาติ ผู้ใหญ่ที่ตายไปแล้ว
	ณ. เहांจากภาษาละลงสู่พื้นดินเพื่อให้ ผู้ที่ตายไปแล้วได้รับบุญกุศล

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทำบุญสังฆทาน เป็นการถวายของให้ใคร

- ก. เจ้าอาวาส
- ข. พระสงฆ์ผู้ดูแลวัด
- ค. พระสงฆ์รูปใดก็ได้
- ง. พระสงฆ์ผู้ทำบุญรู้จัก

9. สังฆทานที่จะถวายพระสงฆ์มีอะไรบ้าง

- ก. สบง จีวร
- ข. อาหาร ยารักษาโรค
- ค. แปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ ร่ม รองเท้า
- ง. สิ่งของที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์

10. ชาวพุทธทำบุญถวายสังฆทานเมื่อใด

- ก. วันครบรอบวันเกิด
- ข. วันครบรอบแต่งงาน
- ค. วันครบรอบวันตายของบรรพบุรุษ
- ง. วันสำคัญต่างๆ หรือเมื่อรู้สึกไม่สบายใจ

11. ถ้าต้องการทำบุญถวายสังฆทานจะต้องไปที่ไหน

- ก. วัด
- ข. โรงเรียน
- ค. บ้านเพื่อน
- ง. มหาวิทยาลัย

12. เมื่อทำบุญแล้วต้องกรวดน้ำ การกรวดน้ำนั้นทำเพื่ออะไร

- ก. เพื่อให้ชีวิตมีความสุข
- ข. เพื่อให้บรรพบุรุษได้รับบุญกุศล
- ค. เพื่อให้บรรพบุรุษได้รับน้ำที่ส่งให้
- ง. เพื่อให้บรรพบุรุษรู้ว่าได้ทำบุญแล้ว

13. ถ้าเรามีเงินน้อยแต่ต้องการทำบุญถวายสังฆทานทำได้หรือไม่

- ก. ได้ เพราะ ไม่มีใครห้าม
- ข. ได้ เพราะ แล้วแต่ผู้ทำบุญมีกำลังทรัพย์
- ค. ไม่ได้ เพราะ ชื่อของไม่พอถวายพระสงฆ์
- ง. ไม่ได้ เพราะ ต้องซื้ออาหาร ยารักษาโรคของใช้อื่นๆ

14. เมื่อผู้ทำบุญกล่าวคำถวายสังฆทานแล้ว พระสงฆ์จะกล่าวคำว่าอะไร

- ก. สาธุ
- ข. ชอบใจ
- ค. ชอบแล้ว
- ง. ไม่กล่าวคำใด

15. ข้อใดเรียงลำดับการถวายสังฆทานที่ถูกต้อง

- ก. กล่าวคำถวายสังฆทาน จุดธูปเทียน พระสงฆ์สวดมนต์ กรวดน้ำ
- ข. จุดธูปเทียน กล่าวคำถวายสังฆทาน พระสงฆ์สวดมนต์ กรวดน้ำ
- ค. พระสงฆ์สวดมนต์ จุดธูปเทียน กรวดน้ำ กล่าวคำถวายสังฆทาน
- ง. กรวดน้ำ พระสงฆ์สวดมนต์ จุดธูปเทียน กล่าวคำถวายสังฆทาน

บทที่ 3 ทำบุญเลี้ยงพระ

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. งานบวช	/gʰa:n bʰat/ งาน-บวช	ordination พิธีบวชเป็นพระสงฆ์ชายช่อก
2. งานศพ	/gʰa:n sʰɔp/ งาน-ศพ	a ceremony that is arranged when somebody dies งานที่จัดขึ้นเมื่อบุคคล หนึ่งเสียชีวิต
3. จิตใจ	/cit caj/ จิต-ใจ	mind ความรู้สึก
4. จันทอาหาร	/chʰan ʔa: hʰan/ จัน-อา-ทาน	to eat food รับประทานอาหาร (used with monks) เป็นคำที่ใช้กับพระสงฆ์
5. จันเช้า	/chʰan chʰa:w/ จัน-เช้า	breakfast อาหารเช้าของพระสงฆ์ (used with monks)
6. จันเพล	/chʰan phe:n/ จัน-เพล	lunch อาหารมื้อเที่ยงของพระสงฆ์ ก่อนเวลาเย็นเลิกทำ (used with monks)

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
7.ญาติมิตร	/ját mít / อาต-มิต	relatives and friends ญาติ และ เพื่อน
8.ทำบุญเลี้ยงพระ	/tham bun liáng phrá / ท่า-บุ-น-เลียง-พระ	monk merit treat เลี้ยงอาหารพระในโอกาสบุญต่าง ๆ
9. นิยม	/nǐ? jom / นิ-ยม	to admire ที่ปฎิบัติเป็นประจำ
10. ประเคน	/pra ke:n / ประ-เคน	to give food or something to a monk (used with monks) ให้ เป็นคำใช้กับพระสงฆ์
11. พระพุทธรูป	/phrá phút thá rú:p / พระ-พุท-พระ-รูป	Buddha image รูปปั้นเป็นลักษณะพระพุทธรูป
12. มงคล	/mong khon / มง-คณ	auspicious งานที่มีสิริมงคล
13. อวมงคล	/?á wá? mong khon / อะ-วะ-มง-คณ	inauspicious งานที่ไม่สิริมงคล

การทำบุญเลี้ยงพระ หมายถึง การนิมนต์พระสงฆ์มาฉันอาหารที่บ้าน ถ้าเลี้ยงพระเวลาเช้า เรียกว่า จันเช้า ถ้าเลี้ยงพระเวลาก่อนเที่ยง เรียกว่า จันเพล นอกจากจะทำบุญเลี้ยงพระที่บ้านแล้วคนไทยยังทำบุญเลี้ยงพระ ตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วย เช่น ที่บริษัท ที่มหาวิทยาลัย เป็นต้น

คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในทานมงคลและทานอวมงคล ทานมงคล เช่น งานวันเกิด งานแต่งงาน งานบวช งานเปิดบริษัทใหม่ งานทำบุญประจำปีของบริษัท งานขึ้นปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ส่วนทานอวมงคล เช่น งานศพ

ชาวพุทธทำบุญเลี้ยงพระเพื่อให้มีความสุข ความเจริญในทานมงคล ทำบุญเลี้ยงพระในทานอวมงคลเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายไปแล้ว เพื่อเป็นกำลังใจแก่ญาติพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่

ผู้ทำบุญเลี้ยงพระจะจัดเตรียมอาหาร สถานที่ จากระหว่างนิมนต์พระสงฆ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ รูป เพราะในทานมงคลนิยมนิมนต์พระสงฆ์เป็นจำนวนเลขคู่ เช่น ๕ รูป 7 รูป หรือ ๑ รูป ในทานอวมงคลจะนิมนต์พระสงฆ์จำนวนเป็นเลขคู่ เมื่อพระสงฆ์มาถึงผู้ทำบุญจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูป พระสงฆ์สวดมนต์ หลังจากนั้นผู้ทำบุญประเคนอาหารถวายแด่พระสงฆ์ เมื่อ พระสงฆ์ฉันอาหารเสร็จแล้ว พระสงฆ์จะสวดมนต์ให้พรแก่ผู้ทำบุญและผู้มาร่วมงาน เมื่อเสร็จพิธีสงฆ์แล้ว พระสงฆ์จะกลับวัด

ชาวต่างประเทศสามารถร่วมงานทำบุญเลี้ยงพระ ร่วมปะเคนอาหารถวายแด่พระสงฆ์และรับประทานอาหารเมื่อเสร็จพิธีสงฆ์แล้ว

ก. นำอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ
ให้คำและข้อความมีความหมายตรงกัน

1. จันอาหาร	ก. รูปปั้นแทนพระพุทธรูป
2. จันเช้า	ข. รับประทานอาหาร เป็นคำที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
3. จันเพล	ค. พระสงฆ์
4. ทานมงคล	ง. อาหารเช้าสำหรับพระสงฆ์
5. ทานอวมงคล	จ. เพื่อนๆ และครอบครัว
6. พระพุทธรูป	ฉ. อาหารที่ย่างสำหรับพระสงฆ์
7. ญาติมิตร	ช. งานที่ทำให้เกิดความสุข
	ซ. อาหารเย็นสำหรับพระสงฆ์
	ณ. งานที่ทำให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสอะไร

- ก. งานแต่งงาน
 - ข. งานบวช งานศพ
 - ค. งานมงคลและงานอวมงคล
 - ง. งานขึ้นปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานเปิดบริษัทใหม่
9. การทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคล นิมนต์พระสงฆ์จำนวนกี่รูป
- ก. 5, 7, 9 รูป
 - ข. 5, 6, 9 รูป
 - ค. 6, 7, 8 รูป
 - ง. 4, 6, 8 รูป

10. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระที่ไหนได้บ้าง

- ก. ที่วัด ที่บ้าน
- ข. ที่บ้าน ที่บริษัท
- ค. ที่วัด ที่มหาวิทยาลัย
- ง. ที่บริษัท ที่มหาวิทยาลัย ที่วัด ที่บ้าน

11. ทำบุญเลี้ยงพระเวลาใดได้บ้าง

- ก. เวลาเที่ยง
- ข. เวลาเช้า และเวลาเย็น
- ค. เวลาเช้า และเวลาก่อนเที่ยง
- ง. เวลาเช้า เวลาก่อนเที่ยง และเวลาเย็น

12. การถวายอาหารแด่พระสงฆ์ ใช้คำในข้อใดถูกต้อง

- ก. นิมนต์พระ
- ข. จุดธูปเทียน
- ค. เติริยมอาหาร
- ง. ประเคนอาหาร

13. งานในข้อใดเป็นงานอวมงคล

- ก. งานศพ
- ข. งานบวช
- ค. งานวันเกิด
- ง. งานแต่งงาน

14. หลังจากเสร็จพิธีทำบุญเลี้ยงพระ ผู้ร่วมงานมีกิจกรรมอะไร

- ก. ขอฟร
- ข. สันทนา
- ค. จุดธูปเทียน
- ง. รับประทานอาหารร่วมกัน

15. คนไทยทำบุญเลี้ยงพระในงานมงคล เพื่ออะไร

- ก. เพื่อความสุข ความเจริญ
- ข. เพื่อรับประทานอาหารร่วมกัน
- ค. เพื่อความสุข แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว
- ง. เพื่อเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่มีชีวิตอยู่

บทที่ 4

ทำบุญปล่อยนก ปล่อยปลา

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. กุศล	/kũ? ʔon/ กู-ณ	a good deed หนการดี
2. ชมชื่น	/khõm khũ:n/ ชม-ชื่น	suffering ความทุกข์
3. ความเชื่อ	/khwa:m chũ a/ ความ-เชื่อ	belief ความนับถือ ศรัทธา
4. เต่า	/tãw/ เต่า	a turtle สัตว์น้ำชนิดหนึ่ง
5. ปลาไหล	/pla: lãj/ ปลา-ไหล	an eel ปลาชนิดหนึ่ง
6. ปล่อยปลา	/plõ:j pla:/ ปล่อย-ปลา	to release fish ปล่อยสัตว์น้ำ
7. ปล่อยนก	/plõ:j nõk/ ปล่อย-นก	to release birds ปล่อยสัตว์บก

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
8. รุ่งโรจน์	/rŭŋ rŏt/	successful and happy รุ่ง-โรจ รุ่ง-โรจน์
9. วันสงกรานต์	/wan sŏŋ kra:n/	Songkran Festival วันสง-กราน-โต
10. สะเดาะเคราะห์	/sa dŏ? khŏrŏ?/	averting a catastrophe สะ-เดาะ-เคราะห์
11. หอยขม	/hŏi j khŏm/	by a magic means หอย-ขม หอย-ขม
12. อายุยืน	/?a: jŭ? jŭa:n/	pond snails อายุ-ยืน อายุ-ยืน
13. อิสระ	/?it sa? rŏ?/	long live อิสร-ะ อิสระ
14. อนุรักษ์	/?ŏn nŭ? rŏk/	free อนุ-รักษ์ อนุรักษ์
15. อุปสรรค	/?ŭp pa? sŏk/	to conserve อุป-สรรค อุปสรรค

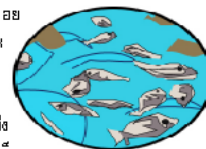

บทอ่าน

คนไทยนิยมทำบุญ ปล่อยนก ปล่อยปลา ในวันสงกรานต์ เพื่อสะเดาะเคราะห์ เพราะมีความเชื่อว่า ถ้าได้ปล่อยนกปล่อยปลาแล้ว จะทำให้ชีวิตรุ่งโรจน์ประสบความสำเร็จและเกิดความสุข

สาเหตุที่มีการทำบุญปล่อย

นกปล่อยปลาเป็นประเพณีนั้น เนื่องจากวันสงกรานต์ซึ่งตรงกับ เดือนเมษายนเป็นฤดูร้อน น้ำในหนอง คลอง บึงแห้งขอดคนไทยจึงช่วยจับปลาจากหนองน้ำ ล้างโคลนเล็กลงที่น้ำแห้งไปปล่อยที่แม่น้ำหรือคลองขนาดใหญ่ เพื่อให้ปลารอดตาย เป็นการอนุรักษ์พันธุ์ปลา ส่วนการปล่อยนกนั้น เพื่อให้คนที่ถูกขัง มีอิสระ ทั้ง 2 สิ่งเป็นวิธีการทำบุญอย่างหนึ่งของคนไทย

ปัจจุบันคนไทยทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ในโอกาสต่างๆ เช่น วันคล้ายวันเกิด วันขึ้นปีใหม่ วันพระ เทศกาลสงกรานต์ โดยเฉพาะเทศกาลสงกรานต์ คนไทยนิยมทำบุญปล่อยนกปล่อยปลากันมาก เพราะเป็นการเริ่มต้นของปีใหม่ บางครั้งรู้สึกลัวว่า

ในปีที่ผ่านมาชีวิตไม่มีความสุข ก็ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา เพื่อให้จิตใจสบาย เป็นการสร้างกุศลอีกทั้งเป็นการสะเดาะเคราะห์ เคราะห์คือสิ่งที่ไม่ดี เชื่อว่าสะเดาะเคราะห์คือการนำสิ่งไม่ดีหรือโชคร้ายออกไป นอกจากคนไทยทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาแล้ว ยังมีการทำบุญปล่อยสัตว์อื่นๆ เช่น ปล่อยเต่า ปล่อยหอยขม โดยมีความเชื่อว่าการปล่อยเต่าทำให้มีอายุยืน เพราะเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน การปล่อยหอยขมทำให้ชีวิตที่เศร้าโศกขมขื่น ถูกหอยขมนำไปสู่หน้า เพราะคำว่า “ขม” เมื่อประสมกับคำว่า “ชื่น” เป็น “ขมชื่น” แปลว่า

ความทุกข์ ความระทมใจ การปล่อยปลาแต่ละชนิดมีความหมายและความเชื่อตามชื่อของปลา เช่น ปล่อยปลาไหล ทำให้ชีวิตการงานไม่มีอุปสรรค งานสิ้นไหล

เพราะคำว่า “ไหล” หมายถึง สิ้นไหล ไม่มีอุปสรรค ปล่อยปลาหมอ ทำให้สุขภาพดีเพราะปลาหมอเป็นปลาที่แข็งแรงและคำว่า “หมอ” คือผู้รักษาคนป่วย

ถ้าชาวต่างประเทศต้องการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาสามารถทำได้โดยไปที่วัด บางวัดมีคนขาย นก ปลา ชนิดต่างๆ และหอยขม ผู้ทำบุญสามารถซื้อและปล่อยลงในลำคลอง คนไทยบางคนไปทำบุญไหว้พระที่ วัดแล้ว

จะทำบุญปล่อยนก ปล่อยปลา เพราะมีความเชื่อว่าการให้ชีวิตแก่สัตว์ เป็นการสร้างบุญกุศลและสะเดาะเคราะห์

แบบทดสอบ 15 ข้อ

ก. น้าอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ ให้คำและข้อมีความหมายตรงกัน

1. สะเดาะเคราะห์	ก. สิ่งที่ดีของความสำเร็จ
2. รุ่งโรจน์	ข. รักษาให้สิ่งอยู่ต่อไป
3. อิสระ	ค. นำโชคไม่ได้ออกไปจากชีวิต
4. อายุยืน	ง. ความเศร้า ความทุกข์
5. ขมชื่น	จ. มีชีวิตอยู่จนแก่เฒ่า
6. อุปสรรค	ฉ. ไม่ถูกกักขัง
7. อนุรักษ์	ช. โชคร้าย
	ซ. ชีวิตประสบความสำเร็จ
	ณ. ความสุข

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. คนไทยทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาในโอกาสใด
 - ก. วันพระ
 - ข. วันแต่งงาน
 - ค. วันคล้ายวันเกิด
 - ง. วันสำคัญต่างๆ และเมื่อไม่สบายใจ
9. ประเพณีปล่อยปลาของไทยมาจาก สาเหตุใด
 - ก. เพราะคนไทยใจดี
 - ข. เพื่อความสบายใจ
 - ค. เป็นการชดเชยที่อยู่ให้ปลา
 - ง. มีความสนุกที่ได้พบญาติมิตร
10. คนไทยมีความเชื่ออะไรในการปล่อยนก ปล่อยปลา
 - ก. ได้บุญมาก
 - ข. ทำให้มีปลาและนกมากมาย
 - ค. ทำให้ชีวิตมีความสุขนาน
 - ง. เป็นการสะเดาะเคราะห์ทำให้ชีวิตมีความสุข
11. คนไทยเชื่อว่าปล่อยเต่าแล้วมีชีวิตอย่างไร
 - ก. อายุยืน
 - ข. แข็งแรง
 - ค. วายว้าง
 - ง. ไม่มีอุปสรรค

12. คนไทยเชื่อว่าปล่อยสัตว์ชนิดใด ทำให้การทำงานไม่มีอุปสรรค

- ก. เต่า
- ข. หอยขม
- ค. ปลาไหล
- ง. ปลาหมอ

13. ตามความเชื่อ ถ้ามีความขมขื่น จะต้องปล่อยสัตว์ชนิดใด

- ก. เต่า
- ข. หอยขม
- ค. ปลาไหล
- ง. ปลาหมอ

14. ปัจจุบันคนไทยนิยมทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาเมื่อใด

- ก. วันพระ
- ข. วันเกิด
- ค. เมื่อใดก็ได้
- ง. วันสงกรานต์

15. คุณจะทำบุญปล่อยนกปล่อยปลาควรไปที่ใด

- ก. วัด
- ข. ตลาด
- ค. โรงเรียน
- ง. มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ทำบุญทอดกฐิน

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. กฐินราษฎร์	/kà? thín rā:~ กะ-อิน-ราด	The private "GATIN" กฐินของราษฎร
2. กฐินหลวง	/kà? thín lūang/ กะ-อิน-หลวง	The royal "GATIN" กฐินของพระมหากษัตริย์
3. โคลนตม	/klo:n tom/ โคลน-ตม	mud ดินเหนียว
4. ทอด	/thō:t/ ทอด	to lay วาง
5. ทอดกฐิน	/thō:t kà? thín/ ทอด-กะ-อิน	annual festival to provide monks with new robes after Buddhist Lent วางตั้งทอดกฐิน เป็นการทำบุญอย่างหนึ่งของไทย other components of
6. บริวารกฐิน	/bō:n? wā:n kà? thin/ บอ-ริ-วาน-กะ-อิน	Gatin which are needed by monks รองได้เป็นสารพัดประโยชน์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
7. ผ้ากฐิน	/phǎi: kà? thǎn/	clothes for monks
8. ฤดู	/rua? du:/	season
9. ออกพรรษา	/ò:k phan sǎ:/	after the period of ordination
10. พระมหากษัตริย์	/phrá ma há: kà? sǎt/	The king
11. เพล	/phe:lv/	a period between 11.00 am. and noon
12. ไม้สะดึง	/mǎi sǎ? duay/	wooden frame
13. สามัคคี	/sǎ: mǎk khi:/	unity
14. อนุญาต	/ʔa nǔ? jǎt:/	to allow

การทำบุญทอดกฐิน เป็นประเพณีทำบุญเก่าแก่ของไทย ในหนึ่งปีทำบุญทอดกฐินได้เพียง 1 ครั้ง เริ่มทอดกฐินหลังวันออกพรรษา กำหนดเวลาให้ทอดกฐินให้เสร็จ ภายในเวลา 1 เดือน และวัดหนึ่งๆ รับกฐินได้เพียงครั้งเดียว วัดที่รับผ้ากฐินแล้วจะปักธงรูปจระเข้ไว้ เพื่อให้รู้ว่าวัดนี้ได้ทอดกฐินแล้ว

การทำบุญทอดกฐิน คือ การถวายผ้ากฐิน ซึ่งเป็นผ้าที่พระสงฆ์ใช้นุ่งห่ม พระสงฆ์จะได้มีผ้านุ่งห่มใหม่ไว้สลับเปลี่ยน นอกจากนี้การถวายบริวารกฐิน ได้แก่ สิ่งของจำเป็นและของใช้ส่วนรวมของพระสงฆ์ ผู้ทำบุญจะได้รับผลบุญทำให้เกิด

ความสุขความเจริญ และได้ทำบุญบำรุงพระพุทธศาสนา

กฐิน แปลว่า ไม้สะดึง คือ กรอบไม้ที่ใช้ซึงผ้าให้ตึงก่อนเย็บ ในสมัยโบราณการเย็บเครื่องนุ่งห่มของพระสงฆ์ ต้องใช้สะดึงซึ่งให้ตึง เพราะไม่มีเครื่องจักรเหมือนสมัยปัจจุบัน แม้ว่าในปัจจุบันไม่ใช้สะดึงในการเย็บผ้าของพระสงฆ์แล้ว แต่ยังเรียกผ้าชนิดนี้ว่า “ผ้ากฐิน” ส่วนคำว่า “ทอด” คือ การวาง

ดังนั้น การทอดกฐิน หมายถึง การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์ ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 5 รูป โดยมีได้ตั้งใจว่าจะมอบให้พระรูปใดรูปหนึ่ง

มีเรื่องเล่าถึงเหตุที่ต้องมีการทอดกฐิน คือ พระสงฆ์จำนวน 30 รูป เดินทางมาเฝ้าพระพุทธเจ้า แต่เวลานั้นเป็นฤดูฝนทำให้ทางเดินมีโคลนตม ผ้านุ่งห่มของพระสงฆ์เปียกและสกปรก พระพุทธเจ้าทรงเห็นว่าพระสงฆ์มีความลำบากเรื่องผ้านุ่งห่ม เพราะไม่มีผ้าสลับเปลี่ยน จึงทรงอนุญาตให้รับผ้ากฐินจากชาวบ้านได้ภายในระยะเวลา 1 เดือน หลังจากออกพรรษาแล้ว

การทอดกฐินตามประเพณีไทย มีทั้งกฐินหลวงและกฐินราษฎร์ กฐินหลวง หมายถึง กฐินของพระมหากษัตริย์ หรือกฐินพระราชทาน ถ้าเป็นกฐินที่ประชาชนจัดทำขึ้น เรียกว่า กฐินราษฎร์

การถวายผ้ากฐิน มีการทำพิธีการต่างๆ ให้เสร็จก่อนพระฉันเพล คือเวลาสิบเอ็ดนาฬิกา หลังจากให้ถวายอาหารเพลแก่พระสงฆ์ทั้งวัด เสร็จแล้วผู้มาร่วมงานรับประทานอาหารร่วมกัน ดังนั้นการทำบุญทอดกฐิน นอกจากผู้ร่วมทำบุญได้รับบุญกุศลแล้ว ยังทำให้เกิดความสามัคคี

ชาวต่างประเทศร่วมทำบุญทอดกฐินร่วมกับคนไทยได้ เมื่อทำบุญเสร็จแล้วร่วมรับประทานอาหารกับเพื่อนคนไทย ทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

แบบทดสอบ 15 ข้อ

ก. น้าอักษรทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ
ให้คำและข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ผ้ากรูฐิน	ก. วันทอดกรูฐิน
2. บริวารกรูฐิน	ข. ร่วมแรงร่วมใจกัน
3. ไม่สะดุ้ง	ค. กรูฐินของพระมหากษัตริย์
4. เพล	ง. ผ้าห่มของพระสงฆ์ที่ใช้
กรอบไม้ซึ่งให้ตั้งก่อนเข้าน
5. กรูฐินหลวง	จ. ขอใช้เจ้าเป็นของพระสงฆ์
นำไปถวายพร้อมผ้ากรูฐิน
6. กรูฐินราชบุรี	ฉ. อาหารเที่ยงของพระสงฆ์
7. สามัคคี	ช. ความสนุกสนาน
ข. ไม่ให้ใช้ซึ่งเข้าน่าห่มของ
พระสงฆ์สมัยโบราณ
ณ. กรูฐินที่ประชาชนจัดขึ้น

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. การทอดกรูฐินทำได้ปีละกี่ครั้ง
 - ก. 1 ครั้ง
 - ข. 2 ครั้ง
 - ค. 3 ครั้ง
 - ง. กี่ครั้งก็ได้
9. ทำบุญทอดกรูฐินเมื่อใด
 - ก. ก่อนออกพรรษา
 - ข. หลังจากออกพรรษา
 - ค. ระหว่างออกพรรษา
 - ง. เวลาใดก็ได้ ไม่มีกำหนดเวลา
10. ทราบได้อย่างไรว่า วัดใดมีการทำบุญทอดกรูฐินแล้ว
 - ก. ปักธงสีขาวหน้าวัด
 - ข. ปักธงสีแดงหน้าวัด
 - ค. ปักธงรูปเต่าหน้าวัด
 - ง. ปักธงรูปจะเข้หน้าวัด
11. ทำบุญทอดกรูฐิน มีความสำคัญอย่างไร
 - ก. เพื่อให้พระสงฆ์มีผ้าห่ม
 - ข. เพื่อทำบุญวันออกพรรษา
 - ค. เพื่อให้พระสงฆ์มีผ้าห่มผลัดเปลี่ยน
 - ง. เพื่อรับประทานอาหารร่วมกันหลังจากทำบุญแล้ว

12. เหตุใดจึงเรียกว่าผ้ากรูฐิน

- ก. เพราะเย็บด้วยมือ
- ข. เพราะไม่ได้ใช้จักรเย็บ
- ค. เพราะต้องทำให้เสร็จใน 1 เดือน
- ง. เพราะต้องใช้ไม้สะดึงซึ่งผ้าแล้วเย็บ

13. เพราะเหตุใดจึงต้องทอดกรูฐินให้เสร็จก่อนเพล

- ก. เพื่อให้เสร็จก่อนพระฉันเพล
- ข. เป็นเวลาที่พระพุทธรูปเจ้ากำหนด
- ค. มีเวลาสังสรรค์ในกลุ่มผู้ทำบุญมากขึ้น
- ง. เพื่อผู้ทำบุญจะได้รับประทานอาหารตรงเวลา

14. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า "ทอดกรูฐิน"

- ก. การเย็บผ้ากับสะดึง
- ข. การวางผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
- ค. การเย็บผ้าต่อหน้าพระสงฆ์
- ง. การขออนุญาตรับผ้าจากพระพุทธรูปเจ้า

15. พระพุทธรูปเจ้าทรงอนุญาต ให้พระสงฆ์รับผ้ากรูฐินจากชาวบ้านได้
มาจากเหตุใด

- ก. เป็นฤดูฝน
- ข. พระสงฆ์เปียกฝน
- ค. ทางเดินมีโคลนตม
- ง. ผ้าห่มของพระสงฆ์สกปรก

บทที่ 6

ทำบุญทอดผ้าป่า

คุณเคยเห็นภาพนี้ที่ไหน
เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. เครื่องบริวาร	/khrwaj/	necessary
2. จีวร	bo: n? khān/ เครื่อง-บอ-3-ชาน	things for monks ของใช้สำหรับพระสงฆ์
3. ฐิภา	/ci: wɔ: n/ จี-วอน	the outer robe of a Buddhist priest ผ้าคลุมชั้นนอกของพระสงฆ์
4. ปัจฉัย	/di: ka:/ ตี-คา	a petition ใบขอกุญ
5. ผ้าบังสุกุล	/pāt caj/ ปัด-จาย	bank notes ธน
	/phā: baŋ sū? kun/ ผ้า-บัง-สุ-คุน	a yellow robe placed on the coffin just before lighting the pyre ในสัณเฑาะว์ก่อนจุดศพ

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
6. ผ้าป่า	/phā: pā:/ ผ้า-ป่า	yellow robes offered to monks at Gatin rite ผ้าที่ขียนำมาถวายพระสงฆ์
7. วิถีไทย	/wi? thi: thaj/ วี-ธี-ไท	Thai way of life การดำเนินชีวิตของไทย
8. ศรัทธา	/sāt tha:/ สัด-ทา	faithful ความเชื่อใจ ความนับถือ
9. สบง	/sa? boŋ/ สะ-บง	a yellow sarong of a Buddhist priest ผ้าถุงของพระสงฆ์
10. สมัยพุทธกาล	/sa? māj/ สะ-หมัด-พุทธ-กาล	The Buddha period ในสมัยที่พระพุทธเจ้าทรงสอน
11. สงเคราะห์	phat thā ka:n / สะ-พัด-ท-คะ-ถา-น	to help ช่วยเหลือ, ช่วยเหลือ
12. สัสฎาฏี	/sāŋ khā: ti:/ สัง-คา-ตี	a yellow cloth used to protect a Buddhist priest from the cold ผ้าห่มคลุมพระสงฆ์
13. อุบาย	/?a ba:j/ อุ-บาย	trick สิ่งลึกลับเพื่อหลอกลวงคนอื่น

การทำบุญทอดผ้าป่า เป็นประเพณีของไทยตั้งแต่โบราณ เป็นประเพณีที่ทำบุญประจำปี เช่นเดียวกับการทำบุญทอดกฐิน แต่การทอดผ้าป่าไม่จำกัดเวลา ซึ่งต่างจากการทำบุญทอดกฐินที่จำกัดและกำหนดเวลา ปัจจุบันนิยมทำบุญทอดผ้าป่าเมื่อออกพรรษาแล้ว อาจจะทำบุญทอดผ้าป่าหลังจากการทำบุญทอดกฐินก็ได้

“ผ้าป่า” หมายถึง ผ้าที่ไม่มีเจ้าของ เป็นผ้าที่ทิ้งอยู่ตามป่า ตามถนน ตามกิ่งไม้ หรือผ้าทอดตามป่าช้า พระสงฆ์นำผ้าป่าเหล่านี้มาซัก ย้อมสี และตัดเย็บ ทำเป็นผ้าห่มต่างได้แก่ สบง คือ ผ้าถุง จีวร คือ ผ้าห่ม และสังฆาฏิ คือ ผ้าห่มซ้อน เพราะสมัยต้นพุทธกาล พระพุทธเจ้าไม่อนุญาตให้พระสงฆ์รับผ้าจากชาวบ้านโดยตรง แต่ให้พระสงฆ์ทำผ้าบังสุกุล คือ ผ้าที่เปื้อนฝุ่นตามป่า หรือผ้าทอดศพที่ทิ้งไว้ที่ป่าช้า มาทำทำความสะอาดและตัดเย็บทำเป็น

ผ้าห่มห่ม ชาวบ้านที่มีความศรัทธาพระพุทธศาสนาเห็นความลำบากของพระสงฆ์จึงคิดอุบาย นำผ้าไปวางไว้ตามที่ต่างๆ โดยเฉพาะในป่า เพื่อให้พระสงฆ์ได้เห็น นำผ้าไปใช้เป็นผ้าห่มจนกลายเป็นประเพณีทอดผ้าป่ามาจนถึงปัจจุบัน

การทำบุญทอดผ้าป่า หมายถึง การวางผ้าลงที่ใดที่หนึ่ง เหมือนกับว่าผ้านั้นเป็นผ้าที่ไม่มีเจ้าของ พระสงฆ์สามารถนำไปใช้เป็นผ้าห่ม การทำบุญทอดผ้าป่าในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างเล็กน้อย คือ มีการถวายเครื่องบริวารและปัจจัยเพื่อหาไป ซ่อมแซมวัด

ปัจจุบันการทำบุญทอดผ้าป่า

ยังคงรักษาประเพณีเดิมไว้ โดยการนำกิ่งไม้มาปักในกระถาง แล้วนำผ้าที่จะถวายพระสงฆ์พาดหรือผูกแขวนไว้บนกิ่งไม้ พร้อมทั้งเครื่องบริวารซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับพระสงฆ์ เช่น สบง ยาสีฟัน ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น ส่วนปัจจัยจะหาเลี้ยงชีพกับต้นกล้วยเล็ก ๆ

ประเพณีการทำบุญทอดผ้าป่าอาจจะมีชื่อเรียกกันต่างๆ เช่น ผ้าป่าทางกรฐิน คือ ผ้าป่าที่ชาวบ้านจัดให้มีขึ้นต่อจากการทอดกรฐิน ผ้าป่าโยง คือ ผ้าป่าที่จัดทำร่วมกัน แล้วนำธงเรือไปทอดตามวัดต่างๆ ที่อยู่ริมน้ำ และผ้าป่าสามัคคี คือ ผ้าป่าที่มีการแจกฐึกาหรือใบบอกบุญให้ร่วมทำบุญแล้วแต่ศรัทธา

การทำบุญทอดผ้าป่า นอกจากจะอบรมจิตใจให้เสียสละ ทรัพย์ตามกำลังศรัทธา แล้วยังส่งเสริมพระสงฆ์ให้มีผ้าปูที่ม ข้อมแขมวัดที่ทอดไหมเป็นการทำบุญารุงศาสนา ทำให้ผู้ทำบุญได้รับ บุญกุศลและเป็นการรักษาประเพณีให้คงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้ ยังสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในสังคมด้วย ชาวต่างประเทศสามารถ ร่วมทำบุญทอดผ้าป่าได้ เช่นเดียวกับงานทำบุญอื่นๆ เพราะได้รับ บุญกุศลแล้วยังทำให้เข้าใจวิถีชีวิตไทยมากขึ้น

แบบทดสอบ 15 ข้อ

ก. น้าอักษรรทางขวามือ ใส่หน้าข้อทางซ้ายมือ

ให้คำและข้อความมีความหมายตรงกัน

1. ผ้าป่า	ก. ของใช้จำเป็นสำหรับพระสงฆ์
2. ผ้าบังสุกุล	ข. เชื้อสือ
3. สบง จีวร สังฆาฏี	ค. ใบบอกบุญ
4. ปัจฉัย	ง. ผ้าที่ทิ้งไว้ตามต่างๆ
5. เครื่องบริวาร	จ. ผ้าห่อศพ
6. ศรัทธา	ฉ. ผ้าปูที่มของพระสงฆ์
7. ฐึกา	ช. ความลำบาก
	ซ. เงิน
	ณ. ผ้าเช็ดตัว

ข. วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

8. ทำบุญทอดผ้าป่าแตกต่างเรื่องเวลาจากทำบุญทอดกรฐินอย่างไร
 - ก. ทำบุญทอดผ้าป่าจำกัดเวลา
 - ข. ทำบุญทอดผ้าป่าไม่จำกัดเวลา
 - ค. ทำบุญทอดผ้าป่าก่อนออกพรรษา
 - ง. ทำบุญทอดผ้าป่าหลังจากออกพรรษา
9. สิ่งสำคัญในข้อใดที่ต้องนำไปถวายพระสงฆ์ในการทำบุญทอดผ้าป่า
 - ก. ปัจฉัย
 - ข. อาหาร
 - ค. เครื่องบริวาร
 - ง. ผ้าปูที่ม ได้แก่ สบง จีวร และสังฆาฏี
10. สมัยต้นพุทธกาล พระสงฆ์ใช้ผ้าอะไรเป็นผ้าปูที่ม
 - ก. ผ้าสีขาว
 - ข. ผ้าบังสุกุล
 - ค. ผ้าสะอาด
 - ง. ผ้าจากชาวบ้าน
11. การทอดผ้าป่า ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงแต่ยังคงรักษา ประเพณีเดิม คือข้อใด
 - ก. แจกฐึกา
 - ข. ถวายเครื่องบริวาร
 - ค. นำปัจฉัยเสียไปให้ไม้
 - ง. พาดผ้าไว้บนกิ่งไม้ที่ปักในกระตาง

12. การทำบุญทอดผ้าป่า นอกจากได้บุญกุศลแล้ว ยังได้สิ่งใด ให้สังคม

- ก. ความสนุก
- ข. ความสามัคคี
- ค. การเดินทางไปทอดกรฐิน
- ง. พระภิกษุสงฆ์มีเครื่องนุ่งห่ม

13. ประเพณีทอดผ้าป่าเกิดจากเหตุใด

- ก. ชาวบ้านไม่มีผ้าห่อศพ
- ข. ชาวบ้านไม่มีผ้าปูที่ม
- ค. พระภิกษุสงฆ์ไม่มีผ้าปูที่ม
- ง. ชาวบ้านคิดอุบายนำผ้าพาดไว้ในที่ต่างๆ

14. การทำบุญทอดผ้าป่าชนิดใดที่แจกฐึกาให้ร่วมทำบุญ

- ก. ผ้าป่าโยง
- ข. ผ้าป่าฐึกา
- ค. ผ้าป่าสามัคคี
- ง. ผ้าป่าทางกรฐิน

15. ปัจจุบันการทำบุญทอดผ้าป่าให้ประโยชน์อะไรแก่วัด

- ก. มีคนรู้จักวัด
- ข. มีงานเลี้ยงที่วัด
- ค. มีเงินจากการทำบุญมาซ่อมแซมวัด
- ง. วัดไม่ต้องเสียเงินเก็บผ้าปูที่มพระสงฆ์

เฉลยแบบทดสอบ

เฉลยบทที่ 1

แบบทดสอบ ก.	แบบทดสอบ ข.
1. ค	8. ค
2. ง	9. ง
3. ง	10. ค
4. ก	11. ค
5. ข	12. ง
6. ข	13. ค
7. ณ	14. ง
	15. ค

เฉลยบทที่ 2

แบบทดสอบ ก.	แบบทดสอบ ข.
1. ง	8. ค
2. ง	9. ง
3. ข	10. ง
4. ข	11. ก
5. ข	12. ข
6. ณ	13. ข
7. ค	14. ก
	15. ข

เฉลยบทที่ 3

แบบทดสอบ ก.	แบบทดสอบ ข.
1. ข	8. ค
2. ง	9. ก
3. ง	10. ง
4. ข	11. ค
5. ณ	12. ง
6. ก	13. ก
7. จ	14. ง
	15. ก

เฉลยบทที่ 4

แบบทดสอบ ก.	แบบทดสอบ ข.
1. ค	8. ง
2. ข	9. ค
3. ง	10. ง
4. จ	11. ก
5. ง	12. ค
6. ก	13. ข
7. ข	14. ง
	15. ก

เฉลยบทที่ 5

แบบทดสอบ ก.	แบบทดสอบ ข.
1. ง	8. ก
2. จ	9. ข
3. ข	10. ง
4. ณ	11. ค
5. ค	12. ง
6. ณ	13. ก
7. ข	14. ข
	15. ง

เฉลยบทที่ 6

แบบฝึกหัด ก.	แบบฝึกหัด ข.
1. ง	8. ข
2. จ	9. ง
3. ณ	10. ข
4. ข	11. ง
5. ก	12. ข
6. ข	13. ง
7. ค	14. ค
	15. ค

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล. (๒๕๔๖). ระบบเสียงภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาวิชาการ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (๒๕๔๖). คู่มือภาษาแม่ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑
หลักสูตรประถมศึกษาแบบมาตรฐานกลางนอก สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในต่างประเทศไทย
๒๕๕๐ กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (๒๕๔๖) ภาษาแม่ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ ๒-๓
หลักสูตรประถมศึกษาแบบมาตรฐานกลางนอก สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในต่างประเทศไทย
๒๕๕๐ กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมศิลปากร. กองวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ (๒๕๕๐). นามาสารวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ:
ศรีเลือกการพิมพ์

กรมศิลปากร. กองวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ (๒๕๔๔). นามาสารวัฒนธรรมไทย เล่มที่ ๒.
กรุงเทพฯ: อภินิหารอักษร กฤษณ์

เกษม บุญศรี. (เขียนเมื่อ). (๒๕๕๐) ภาษาแม่ภาษาไทยในพระราชนิพนธ์. กรุงเทพฯ:
องค์การคำคุณศัพท์.

สุชีพ พุฒินันท์ และ สุธีราภรณ์ ปรีดี (๒๕๕๐). (๒๕๔๔). ความรู้รอบตัว งามวัฒนธรรมและ
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ฟ้าวันดี

นิพนธ์ บุญนิพนธ์. (๒๕๔๐). วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ธีรธรรมการพิมพ์

ประยูร พิษฐานพงศ์ พ.ศ. ๒. (๒๕๕๐). ภาษาแม่ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์การพิมพ์.

แปลก สมนิพนธ์. (เขียนเมื่อ). (๒๕๔๐). ศิษย์ธรรม และ ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ธีรธรรมการพิมพ์.

พระธรรมปิฎก. (ประยูร ปิฎก). (๒๕๔๖). ภาษาแม่. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาวิชาการ
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์

พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปิฎก). (๒๕๔๐). พจนานุกรมภาษาแม่ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ:
เอส.อาร์.พี.ดี. และ ปิฎก

คำศัพท์. (๒๕๕๐). ภาษาแม่ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาแม่

อนุสรณ์ราชชน, พระยา. (๒๕๔๐). วัฒนธรรมและประเทศไทย. กรุงเทพฯ: อภินิหารอักษร.

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางนิตยา วิจารณ์ันท์
เกิด	13 เดือนตุลาคม พุทธศักราช 2496
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	50/117 หมู่บ้านกฤษดานคร 21 ถนนบางนาตราด ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูสอนภาษาไทย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบางกอกพัฒนา ซอยลาซาล ถนนสุขุมวิท 105 เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	นศ.บ (การประชาสัมพันธ์) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2544	รอ.ม (การจัดการภาครัฐและเอกชน) จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2548	ป.บัณฑิต (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2551	ศศ.ม (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร